

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaaja vsak dan zvečer izveniši nedejše in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplašne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Delegacije.

Eksposé zunanega ministra.

Dunaj, 19. nov.

Danes je veliki dan delegacij-skega zasedanja. Dopoldne je pozdravil cesar zbrane delegate v svojem gradu s prestolnim govorom, popoldne pa je podal zunanji minister grof Berchtold v ogrskem in v avstrijskem odseku za zunanje zadeve svoj eksposé.

Da takoj označimo prvi vtisk: v prestolnem govoru se nahaja mnogo besed, katere bi dopuščale politične konkluzije. V ospredju govora stoji demonstrativno akcentuiranje nemško - avstrijske zveze in pa prisrčni pasus o Italiji. Prestolni govor je hotel v prvi vrsti pač slovesno demontirati vse vesti o avstrijsko - nemških nesporazumljenjih in na drugi strani pokazati, kako ozki so postali avstrijsko - italijanski stiki. Nedavne preteklosti se spominja vladar z označbo avstrijske politike, ki da je imela cilj, varovati politične in ekonomske interese monarhije. Ali je ta cilj tudi dosegla, o tem bodo sodili delegati, ki so danes z naravnost ledenim molkom zaslišali Berchtoldov eksposé. O tem političnem poročilu, ki naj bi bilo obenem bilanca in program, gre le en glas: da je neiskreno, nezadostno in nezadovoljivo.

Grof Berchtold je izjavil: Napram svetovno zgodovinskimi dogodkom na Balkanu je bila za monarhijo merodajna tradicionalna politika, da se svobodni razvoj balkanskih držav ne sme ovirati. Na podlagi tega principa smo se držali smeri, ki je odgovarjala našemu tradicionalnemu prijateljstvu Turčiji, na drugi strani pa interesu, ki smo ga kazali vedno napram krščanskim balkanskim državam.

V smislu tega političnega veroizpovedanja sem v svojem lanskem eksposéju izjavil, da smo pripravljene, računati z zmagami balkanskih držav kar najdalekosežnejše. To smo mogli tem bolj storiti, ker je smatrali teritorialno razširjenje monarhije s pridobitvijo Bosne in Hercegovine za zaključeno.

Naša dobrohotnost napram balkanskim državam pa seveda ni mo-

gla pomeniti, da se odrečemo uveljavljenju posebnih interesov monarhije, in zato nismo mogli akceptirati formule desinteresse. Cilj našega diplomatičnega stremjenja v svrhu uveljavljanja teh naših posebnih interesov je bila ustanovitev samostojne Albanije, morali smo preprečiti, da se interesi moči v Adriji ne premaknejo in doseže, da se razmere na Balkanu stabilizirajo. V kolikor je to mogoče, smo stremili za tem ciljem z mirovnimi sredstvi.

Minister se nato bavi z londonsko reunijo ter se pohvali, da je Avstrija navzlic vsem težočam na reuniji vztrajala ter privolila glede albanskih mej v znatne koncesije. — Vočigled sovražnemu stališču, ki so ga zavzeli južni sosedi napram našim tozadevnim zahtevam, pa je bila obširna vojaška pripravljenost potrebna, in že raditga neobhodna, ker se ni moglo vedeti, če in kako se bo to hostilno razpoloženje konkretno pokazalo. Mi smo morali imeti predvsem nauke aneksijske krize pred očmi, ki je Srbija pričela sama in brez podpore kake velevlasti pripravljati vojno. Tokrat pa so stale na naših mejah pripravljene zmogovite armade držav, ki so mislile, da jih politično in vojaško krije silna skupina evropskih držav. Morali smo mobilizirati tudi na severovzhodu, toda ta korak ni bil naperjen proti vedne prijateljskemu in popolnoma korektnemu postopanju Rusije. Glede albanskih mej smo privolili v kompromis, v katerem smo prepustili Djakovico zaveznikom, zato pa smo pridobili Skader Albaniji ter pridobili katoliškim in albanskim manjšinam izven Albanije varstvo njih verskih in narodnih svobodščin.

Trdoglavost Črne gore, podpirane od srbskih čet, nas je prisilila k resnim korakom, s katerimi smo dosegli razjasnjenje položaja.

V sporu med Romunijo in Bolgarijo glede teritorialnih kompenzacij, smo se v Sofiji zavzeli za romunske zahteve. Vočigled pasivnemu zadržanju Gešovega kabineta, smo se potem udeležili evropske mediacije, nakar je dobila Romunija v Peterburgu Silistrio. Ko je potem izbruhnila druga balkanska vojna, je uveljavila Romunija svoje, v

Peterburgu nepopolno realizirane zahtevke. Da so se v rezultatih te druge vojne pojavile v mnogem oziru kali vznemirjenja, je znano. Avstriji in Rusiji se je s podporo romunske diplomacije posrečilo, omiliti nekatere trdine. Tudi je Bolgarija prestala udarec usode, ki so jo zadel brez notranjega otrsena. Vsekakor pa z razdelitvijo Balkana ni izvršeno od prebivalstva pričakovano osvobodjenje. To velja za rezultate bukareškega miru in londonske konference. Večja, narodno enotna ozemlja so prišla pod oblast tujejezičnih narodov, katerih sumarično proizvajane asimilacijske metode morejo vzbujati razburjenje, katero mirnemu razvoju ne bo koristno.

Primer imamo v zadnjih srbsko-albanskih bojih. Srbija je pri tem postopala tako, da je bilo jasno, da hoče ustvariti fait accompli v namenu, da si na škodo Albanije uravna albansko mejo po svojem okusu. To nas je prisililo h kategoričnemu nastopu. Srbija je ravnala modro, da se je vklonila našim zahtevam.

Konstituiranje albanske države je v zadnjem času razveseljivo napredovalo. Minister izraža nadejo, da bodo delimitacijske komisije svoje delo skoraj dokončale in da bo tudi silno pomembno prestolno vprašanje v kratkem rešeno.

Turčija je svojo vitalnost dokazala in pričakovati je, da se na Turškem pričenja perioda konsolidacije in napredka. Nas veže s Turčijo staro prijateljstvo in mnogovrstni komercialni interesi, zato se že živahno zanimamo za njeno regeneracijo. Težka in dolgotrajna kriza, ki smo jo prestali, je bila historična potreba.

Odnosaji med velesilami so se pokazali silno trdne, velikih interesnih konfliktov med njimi ni in nevarnost konflagracije se ni pokazala. Minister slavi vzajemnost trozveze in poudarja zlasti, da je dokazano, da se smemo v resni uri vedno zanašati na zvestobo Nemčije. Hvali objektivnost angleške politike ter poudarja koristi angleško - nemškega zblizanja za monarhijo. Naši odnosaji napram Rusiji so ostali v dobri celoti korektni in prijateljski. Balkanske razmere so rodile nespo-

kazalo, da smo si v naših nazorih in interesih v mnogem edini, kar bo moglo na bodoči razvoj medsebojnih odnosajev kar najboljše vplivati. Od Francije nas ne ločijo nikak realna interesna nasprotstva. Ne vemo si zato razlagati malo prijazne glasove, ki jih slišimo od tam. Tolažimo se, da ti glasovi ne odgovarjajo dispozicijam merodajnih faktorjev.

Romunijo, s katero nas veže ozko prijateljstvo, spremljamo tudi v bodoče z našimi simpatijami.

Napram vsem balkanskim državam hočemo gojiti prijateljske odnose, da bomo potrudili, da po možnosti upoštevamo njihove ekonomske potrebe. Mi smo pripravljene, da obdržimo zlasti one države, ki so vsled geografičnega položaja predstirane za trgovino z nami, v najintimnejši zvezi z našim gospodarstvom. Mi pričnemo lahko s potrebnimi tozadevnimi pogajanjmi, čim bodo tla za tako delo pripravljena.

Smatramo, da je uvedba dobrih gospodarskih odnosajev poročstvo za prijateljsko sosedsko razmerje med nami in Srbijo. Mi smo to srbski vladi sporočili in pričakujemo sedaj enako sporočilo tudi od nje, v dokaz, da želi tudi ona tako razmerje.

Izrekam upanje, da se pričenja s prevratom na Balkanu nova era v našem razmerju napram balkanskim državam, era ožjega in živahnijega gospodarskega prometa in zaupanja polnih prijateljskih stikov. Temu razvoju bomo služili najbolje, ako se politično konsolidiramo in ako vzdržimo svojo vojaško pripravljenost.

Nobena roka se ni ganila, noben bravo se ni oglasil tej filipiki proti Srbiji in temu žalostnemu begu pred lastnimi grehi. Slovanski in nemški delegati so si tokrat edini v obsojdi eksposéja, katerega politični vtisk in uspeh v inozemstvu mora biti monarhiji le na kvar, katerega zlobnost bo zlasti na Balkanu izzvala novo užaljenje.

Edina tolažba delegatom je bila ta, da je poleg Berchtolda sedel ravnokar za poslanika v Bukarešti imenovani grof Czernin, njegov nekdanji ostri kritik, ter prisostvoval oporoki, ki jo je pisal ta najnesrečnejši izmed vseh zunanjih ministrov.

Navzočnost Czerninova se je delegatom zdela dokaz, da so Berchtoldovi dnevi šteti. To je nekoliko ublažilo splošno razpoloženje.

Rokovcev o razmerju med Avstro-Ogrsko in Rusijo in o Balkanu.

Ruski ministrski predsednik Kokovcev se je izrazil napram berlinskemu poročevalcu »Neue Freie Presse« sledeče: Vest o avstrijskem ultimatumu Srbiji me je presenetila. Kakor slišim, so navedli kot vzrok za ta ultimatum, da ima Srbija namen vdreti preko meje, ki jo je določila londonska konferenca, v Albanijo in postaviti svet pred izvršeno dejstvo. Prepričan sem, da bi se bila Srbija, če bi bila imela ta namen in če bi jo bile evropske velesile pozvale, da naj ostane v meji londonskih sklepov, takoj uklonila. Korektno in popustljivo obnašanje, ki je je kazala Srbija ves čas balkanske vojne, je jamčilo za to. Spominjam samo, da se je Srbija celo v vprašanju, ki najgloblje zadeva srbske interese, v vprašanju dohoda do Jadranskega morja, zadovoljila z ekonomskim dohodom, kakor ji je to nasvetovala Rusija, ko se je prepričala, da pripisuje Avstro - Ogrska dejstvu, da se Srbija odpove političnemu dohodu do Jadranskega morja, posebno važnost. Avstro - Ogrska bi se bila morala pač tudi to pot obrniti s svojim protestom proti prodiranju Srbije v Albanijo do drugih velesil in Srbija bi se bila gotovo uklonila kolektivnemu koraku velesil. Tudi to pot bi bila to Rusija Srbiji nasvetovala. Kar pa se tiče zblizanja Avstro-Ogrske in Rusije, moram naglasiti sledeče: V razmerju med Avstro - Ogrsko in Rusijo se je ogibati vsakega nepotrebnega vznemirjanja, treba se je ogibati vsemu, kar bi moglo napeti rusko vlado in rusko javno mnenje. Samo to lahko zatrdim, da ima ruska vlada resno voljo živeti z Avstro - Ogrsko v dobrih odnosajih in v jasnem in mirnem razmerju. Dosedanji veleposlanik v Petrogradu, grof Thurn, to lahko potrdi. Tudi

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.

(Dalje.)

XXXIV.

Slabi časi, hudi časi!

A škerc: Akropolis in piramide.

Jekla ni v mišicah naših kar nič, v naših kosteh je premalo kremenca!

A škerc: Mučeniki.

Drugo jutro potem, ko je Ivan Novak izročil mladega kaplana Urha Čuka ljubljanskemu odvetniku radinapada na pošteno ime svojega pokojnega očeta, prejel je mladi kaplan z jutranjo pošto priporočeno pismo ljubljanskega odvetnika. Mladi kaplan se je pred vsem začudil, kako mu more pisati njemu osebno neznani ljubljanski odvetnik; temu začudenju se je pa skoro pridružil pred vsebino pisma nekak strah, ki mu ga je narekovala njegova slaba vest.

Pismo je nato odprl s tresočo roko. Ko je pa pismo začel čitati, se mu je na obraz zelo podaljšal in obledel. V tem pismu je zahteval namreč

ljubljanski odvetnik kategorično od njega imenom mladega Ivana Novaka, da mora na prižnici prekriti svoje ostudne napade na pošteno ime pokojnega Blaža Novaka in sočasno poleg naznanjenih mu odvetniških stroškov še plačati za občinske reževe v Orehovljah in za orehovljsko gasilno društvo ter za tamošnje bralno društvo po 50 K, ker se bo sicer vložila proti njemu pri sodišču tožba v 8 dneh.

Kaplana je to pismo vsega zbehalo. Premišljeval je, kaj mu je storiti, ne da bi mogel priti do kakega sklepa. Imel je zavest, da se je ujel v lastno zanjko, iz katere se brez velike škode ne bode mogel izmotati. Čim dalj pa je premišljeval, kaj naj na to pismo ukrene, tem manj mu je prišlo na um kaj pametnega. Sicer tako bojevit in naduti kaplanček je postal naenkrat silno krotek in ponižen, ker je imel zavest, da pri sodišču ne poznajo šale in da za sedaj pri sodišču velja še načelo, da so pred postavo vsi ljudje enaki. Ko je dolgo tako semintje premišljeval, porajala se mu je v duši končno le rešilna misel. Sklenil je namreč zaupati se svojemu župniku dr. Juriju Podpečniku, katerega je do dobra spoznal, da je zvita in premetena buča in da bode le-ta v svoji premetenosti že znal izvohati zanj najboljši izhod iz te košljive zadeve.

Čim mu je šinila v glavo misel na župnika dr. Podpečnika kot rešil-

nega angelja, se je s pismom ljubljanskega odvetnika tudi takoj podal k njemu. Župnika je srečno našel v njegovi uradni sobi, ko je ravno prešteval denar, ki je priznalo najboljši priljubljeni opravilo našim župnikom. Mladi župnik je bil dobre volje in je mladega kaplana, ki se je danes nekam posebno ponižno in krotko obnašal, prav kolegijalno pozdravil in šaljivo odgovoril:

»No, ljubi prijatelj, ali ste prišli po arniko, da bodeva zacelila one rane in batine, ki sva jih obo dobila pri zadnjih občinskih volitvah, vi pa še posebej v podvojeni meri na javnem shodu. Nikar se ne držite tako kislino in čmerno, če nisva takoj pri prvem naskoku zavzela sovražne trdnjave. V tolažbo naj vam služi dejstvo, da naši ljubljanski generali naskakujejo že leta in leta belo Ljubljano, a da doslej tudi še niso nič drugega dosegli, kakor prav občutne batine. Če pa morajo odlični generali naše stranke spravljati mirno v žep poštene batine, bodeva pa še midva sledila njihovem vzgledu in pozabila na batine, katerih sva bila deležna pri teh občinskih volitvah.«

Tako se je s pogledi na nakopičene novce šalil mladi župnik. Ko pa na te svoje šaljive opazke le ni dobil nobenega odgovora od mladega kaplana, ki je nervozno vrtel v svojih rokah nesrečno pismo ljubljanskega odvetnika, je pa mladi župnik zelo nerad odtrgal svoje oči od mamli-

vega denarja ter pogledal mladega kaplana.

»Kaj pa vam je mladi moj prijatelj,« vprašal je z začudenjem, »da tako molčite, kakor grob. Ali je vašemu slabemu razpoloženju vzrok morda tisti-le papir, ki bo v vaših rokah skoro postal vreteno, če ga bodeš še dalje s tako vmeno vrteli.«

Mladi kaplan je na to molče izročil svojemu župniku pismo ljubljanskega odvetnika, ki ga je žgalo v rokah kot žareče oglje.

Župnik je vzel iz rok svojega kaplana nesrečno pismo, je odprl in je začel brati. Pri čitanju ga je skoraj minila ona dobra volja, katere je kazal poprej, ko je štel denarce in kakor kaplanu se je tudi njemu pri čitanju tega pisma izdatno podaljšal njegov obraz.

»Tristo vragov,« vzkliknil je potem zelo ogorčeno, »tu ste si pa skuhali prav lepo kašo, katero bodele kaj težko prebavili. Če se ne pokorite zahtevi tega našega najbolj nevarnega sovražnika Ivana Novaka, bodele morali iti v luknjo. Če se prav spominjam, določa postava za take stvari zapor od enega do 6 mesecev.«

»Kaj, zaprt bom,« zaječal je obupno mladi kaplan. »Mene katoliškega duhovnika, Kristusovega namestnika, bodo gnali v sramotni zapor, kakor navadnega cigana. Ne, to se ne sme zgoditi, rajši storim vse, kar zahteva od mene ta liberal-

ni ljubljanski odvetnik. Zaprt že ne bom!«

»Tako presojate vi to stvar, mladi moj prijatelj,« odvrnil je resno dr. Podpečnik. »Torej vi hočete kot katoliški duhovnik raz prižnico oznaniti svojim vernikom, da katoliški duhovniki lažejo in obrekujejo; s tem hočete dati vernikom največje pohujšanje, s tem hočete vzeti našemu vernemu ljudstvu doslej neomajano vero v prevzvišenost duhovnega stanu. Za večno hočete umazati svojo črno suknjo in za večno izpodkopati duhovniku ugled in spoštovanje v našem kraju. Iz te moke pa ne bode kruha, mladi moj prijatelj. To vam povem z vso resnobo kot vaš predstojnik. Potem pa bi vi še radi denarno podpri ono zalego, ki se nahaja v gasilnem društvu in v bralnem društvu, ono zalego, kateri je prvi in tudi končni smoter, da izpodkoplje ugled in veljavo svete katoliške cerkve, ugled in veljavo svete katoliške duhovščine. To vam pa kot vaš predstojnik naravnost prepovedujem, ker bi bilo to največje pohujšanje, pohujšanje, katerega bi vam nihče ne mogel odpustiti ali odvezati. Če ste ravnali proti svetopisemskemu izreku, da bodimo zviti kakor kače, morate prevzeti na se vse neprijetne posledice svojega ravnanja, pri tem si pa vzemite za vzgled one milijone mučnikov, ki so s svojo srčno krvjo izpričali paganskemu svetu, da je naša sveta cer-

med balkansko vojno so si ruski državni prizadevali, da ohranijo dobro razmerje napram Avstro-Ogrski in pokazali smo celo v kritičnih trenutkih, da smo v interesu tega razmerja pripravljali k vsem možnim koncesijam. Treba je pibiti tudi dejstvo, da so ves ta čas trajala pogajanja med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Za ruske državne ni bilo vselej lahko slediti tej politiki, javno mnenje v Rusiji ni bilo vedno na njih strani.

Napram poročevalcu »Lokalanzeigerja« se je izrazil Kokovcev sledeče: V balkanskih vprašanjih sem optimist. Mislim da bo mogoče premagati težkoče, ne da bi se ogrozila Evropa, saj se je tudi grško-turško vprašanje rešilo mirno. Kar se tiče albanskega vprašanja, je stala ruska politika vedno na stališču, da ne gre imati na londonskih sklepih. Če bi prišla vsaka država z novimi revizijskimi predlogi, bi bilo lahko delo londonske konference ogroženo in v albanskem vprašanju bi ne prišlo nikdar do miru. Sedaj more iti samo za majhne izpremembe in v tem oziru je razveseljivo, da je stavila angleška vlada posredovalni predlog, ki ga bodo pač vse velesile sprejele. Temelj za mirno rešitev situacije pa je, da delujejo velesile slej kot prej skupno in da nobena velesila ne dela svoje lastne balkanske politike. Mimogrede sta nastopila Avstro-Ogrska in Italija svojo lastno politično pot na Balkanu, pri tem pa sta lahko računali na soglasje Rusije. Ta faza pa je že prestana in evropski koncert deluje slej kot prej skupno.

O razmerju med Avstro-Ogrsko in Rusijo pravi Kokovcev, da je bilo pred tedni, ko je zapustil Rusijo, konstatirani v razmerju znatno zboljšanje. Od tedaj ni izvedel Kokovcev direktno ničesar, v Parizu pa je v razgovoru z avstro-ogrskim veleposlanikom Szechenyjem konstatiral, da se razmerje neprestano boljša.

Kokovcev končno naglašja, da Rusija nikakor ni podpirala novih srbskih aspiracij v severni Albaniji, tudi ni mogla računati Srbija na podporo s strani Rusije.

Rusija tudi ne namerava potegniti iz Nemčije svojih bančnih terjatev, to pa tem manj, ker se je uvoz v Rusijo tekom zadnjih 10 mesecev zvišal za 130 milijonov proti uvozu lanskega leta, vsled česar more biti Rusiji le ljubo, če ostane ta denar v Nemčiji.

Štajersko.

Trbovlje. Gospod Dominik Tori je obhajal 19. t. m. 25letnico svojega službovanja kot vodja rudniškega konzuma v Trbovljah. Podrejeni mu uslužbenci priridili so priljubljenemu predstojniku - slavljencu pristržne ovacije. Moč ohranil se je vzlic nemškemu navalu neomajen narodni značaj. Trboveljski narodni krogi kličejo ob tej priliki gospodu Toriju — na mnoga leta in krepki »Na zdar«!

Obrtniški shod v Sevnici. V petek zvečer se vrši v Sevnici shod obrtnikov, na katerem se bode razpravljalo o važnih obrtniških zadevah. Na izrecno povabilo obrtnikov se shoda udeleži tudi dež. posl. dr.

ke v postavljena na Petrovo skalo, katere peklenski duhovi ne bodo nikdar omajali. To vam govori vaš predstojnik, čegar besede morate nepogojno poslušati.

Mladi kaplan je ob ti resni pridiči svojega predstojnika še bolj obledel in povsili svojo glavo, kakor ob suhi cvet na polju. Nevedoč kaj dela, padel je na kolena pred svojim župnikom ter se začel trkati po prsni mrmljajoč: »Pater peccavi, pater peccavi! Bom pa zaprt, če je tako božja volja. Udam se v božjo voljo...«

Mladi župnik je gledal z začudenimi očmi ta precej nelepi in tudi smešni prizor. Na ustnicah mu je zajgiral pomilovalen posmeh, ker se je čutil v svojem srcu visoko vzvišene nad nesrečno kreaturo, ki se je valjala pred njim na kolenih. Prepričal se je, da je ugnal svojega kaplana popolnoma v kozji rog in da stori sedaj z njim, kar hoče. Premislil je takoj na drugi strani, da je le-ta smešna kreatura, ki se valja pred njim na kolenih, vendar katoliški duhovnik. V istem hipu je pa tudi sklenil v svojem srcu, da mora ravno z ozirom na dejstvo, da se nahaja v hudih škripcih katoliški duhovnik, storiti vse, da ga reši iz nesrečne zagate, v katero je zablodil v svoji mladeniški lahkomišljenosti in prenačelnosti. Začel je vsled tega s pravim očetovskim glasom govoriti mlademu kaplanu:

»Smilite se mi mladi prijatelj in kot vaš župnik, ki sem odgovoren za

Kukovec. To povabilo prav živo kaže, kako »vplivna« je mariborska »Straža« s svojo pisarjo pri obrtni-kih! Jamčimo teje vneti zagovornici obrtniških fušarjev, da jo še čaka-jou prav neprijetna »iznenadenja«.

V Središču se je v nedeljo 16. t. m. poročil gospod dr. Matko Zor-jan, c. kr. avskultant pri okrožni sodnji v Mariboru, z gđ. Rafaelo Kosijevo, hčerko središkega nadučitelja in veleposestnika. Mlademu paru srčne čestitke!

Iz Braslovč. V nedeljo 23. t. m. priredijo braslovski diletantje 5 de-jansko narodno igrjo »Cvrček«. Pri igri svira ciganska godba. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Spori v nemškem narodnem svetu za Sp. Štajersko. Iz Maribora poročajo, da je pri seji nemškega narodnega sveta dne 15. novembra od-ložil predsednik dr. Gustav Delpin svoje mesto. Deloval je v tem društvu, ki je zaneslo mnogo narodnost-nega prepire in krivic proti Sloven-cem v deželi, sedem let in sedaj od-stopil boja iz zdravstvenih ozirov. Namesto njega je bil izvoljen za predsednika dr. Ambrositsch iz Cel-ja, za podpredsednika pa sta izvo-ljena Russ iz Maribora in dr. Delpin. Za blagor in napredek »nemškega« naroda na Sp. Štajerskem se torej trudijo v prvi vrsti »pristni« Nemci.

Iz Ptuj. V neki predmetni bez-nici se je vršil zadnji nedeljo pri-plesu pretep med pionirji in kmeč-kiimi fanti. Tokrat so bili tepeni pijo-mirji, trije so dobili celo težke po-škodbe. Enemu so razbili fantje obe čeljusti, enemu dvakrat z nožem prebodli roko in enega obdelali z no-žem po hrbtu. Vino in kake vlačuge so dale gotovo povod za pretep, ki sicer ni bil prvi te vrste v Ptuj in okolici. Neki bedak je pa šel in po-egnjal bralce »Grazer Tagblatt«, da gre tu za organizirano gonjo »srbo-filškega« slovenskega prebivalstva proti avstrijskim vojakom! Človek bi se jezil nad to lumparijo, če bi res ne bila tako zelo bedasta. Če bo prišlo do kake napetosti med sloven-skim prebivalstvom in ptujskimi pi-jonirji tudi izven znanih plesov, bo-do tega v prvi vrsti krivi tisti, ki s hudobnimi nameni hujskajo — slo-venske pionirje na — slovenske kmečke fante. V »Štajercu« je izšlo vsaj že par takih člankov.

Štajerski deželni šolski svet je imel dne 15. novembra sejo, v kateri je začasno vpokojil def. učiteljico v Slivnici, Štefko Lecker, stalno pa vpokojil def. učiteljico v Št. Vidu pri Planini Jožefino Bezljaj, def. učiteljico v Laškem trgu Albino Cun-tara, nadučitelja v Šmarjeti pri Rimskih toplicah Franca Pečar-ja in def. učiteljico v Šmarju pri Jel-shah Leopoldino Hotschewar-jutras.

Iz politične službe. Namestnik je prestavil okr. komisarja dr. Rudolfa pl. Steeba iz Brežic v Maribor, koncipista dr. Alfonza Wessely-ja iz Maribora v Brežice, koncept-nega praktikanta dr. Franca Fina iz Gradca v Celje in konceptnega praktikanta Viktorja Zanggerja iz Gradca v Ptuj.

Iz Slov. Bistrice. Čudili smo se, da nas je svoječasno tako naglo za-pustil lekarnar Petzold in se preselil v Lipnico; čudili smo se še bolj, da naš »kaiserliches« Rat Versolatti

prodaja hišo: za vzrok vemo sedaj, ko čujemo o likvidaciji nemške posojilnice. Tudi v Slov. Bistrici se mo-rajo gospodarski grehi male nem-škutarske klike, ki bi rada pri nas brez vsake naravne potrebe tirala vsenemško politiko, maščevati.

Gornjegrajsko učiteljsko društvu ima svoje glavno zborovanje dne 7. decembra t. l. točno ob 10. uri v šoli v Gornjem gradu. Spored bo objavljen v stanovskem listu. Ker bode mnogo zanimivega vabi vse društvenike k polnoštevilni udeležbi najvljudneje odbor.

Slovensko gledališče v Maribo-ru. Na Miklavžovo nedeljo dne 7. decembra 1913 se bo ob 4. uri po-poldne vpriporila otroška spevoigra »Pogumni krojaček«. Mi že danes opozarjamo slavno občinstvo na to velezanimivo igrjo, ki je dosedaj še na vseh odrih prav izvrstno uspela in ne le posebno otročije temveč tu-di odrasle jako zadovoljila. Sodelo-vale bodo tudi tokrat izurjene gleda-liške moči — razun ene bodo same moške vloge. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlnu — Glavni trg št. 22.

Shod narodne stranke se vrši v nedeljo, dne 23. novembra ob 9. uri dopoldne pri Kukenbergu v Trbov-ljah. Poroča dež. posl. dr. Kukovec o zadnjem zasedanju deželne-g zborja. Kmetje, obrtniki in delavci, pridite!

Izjava za nadsodišče v Ljublja-ni. Na nekem shodu, ki se je vršil te dni na Vidmu ob Savi, so se izrekli zborovalci z ozirom na nečuten Pitreichov Slovecem sovražen re-žim za čim prejšnjo ustanovitev nadsodišča za slovenske dežele v Ljubljani. Želeli bi bilo, da bi se skle-pale na vseh javnih shodih po Slo-venskem enake resolucije in bi se za stvar energično zavzeli tudi državni poslanci.

Iz Št. Jurja ob Taboru. Poročil se je g. Robert Senica, nadučitelj v Lokah, z gospodično Piklino v Žal-cu. Mlademu paru mnogo sreče!

Drobne novice. Od Velike Nedelje poročajo, da je rudar Pe-trena zastrupil tam ženo in hčerko. Živel je že več let v Donavicu z ne-ko drugo žensko, ki bi jo rad poro-čil, a mu je bila žena na poti. Umor je izvršil na ta način, da je povabil ženo in hčer v krčmo in primešal tam vinu strupa. On se je odpeljal, ženi in hčerki pa je postalo že na po-ti iz krčme slabo. Žena je kmalu umrla, hčer se pa bori s smrtjo. — Od Sv. Miklavža pri Ormo-žu. Viničarja Jakoba Majcena, ki je hotel ubraniti svojega sina pred ne-kim pretepači, so ti zbili na tla in ta-ko ranili, da je v ormoški bolnišnici umrl. — Iz Rečiške vasi poro-čajo, da si želi prebivalstvo tam ustanovitve orožniške postaje. Zad-nje case so se tam klátili cigani in napravili s tatvinami precej škode. O nadlegovanju prebivalstva po ci-ganih poročajo tudi iz ormoškega okraja. — Zgorela je v Kasazah pri Petrovčih Zupančeva žaga. Ško-da je precejšnja. — Zgorelo je go-spodarsko poslopje posestnika Jane-za Vogrina v Št. Ilju pri Velenju. — Železniška nesreča. Na gra-škem južnem kolodvoru je povozil stroj nekega osebnega vlaka pri pre-mikanju 45letnega strojevodjo Un-terasserja in višjega sprevednika Karla Haara. Oba sta težko ranjena;

nil Miho Šteblaja, da ga pošljem po vdovo Nežo Novak, da vredim ž njo to stvar še poprej, predno se vrne njen sin Ivan Novak iz Ljub-ljane.

Mladi kaplan je med tolažilnimi besedami svojega župnika prihajal počasi k sebi in ko mu je mladi žup-nik zagotovil svojo pomoč, v znak hvaležnosti poljubil župnikovo roko. Nato je pa odhitel iz župnikove sobe po cerkovnika Šteblaja, da ga po-šlje takoj k župniku.

XXXV.

Študiraj te ljudi! Po-
znaš
katerega po pravem
lici?
In veš li, kakšen je v
resnici?
Ni vsak obraz očitna
laž?

A šker c: Pesnitve.

Cerkovnik Miha Šteblaj je pri-hitel takoj k svojemu župniku, ker je dobro vedel, da mladi župnik ni nič kaj prijatelj oni lastnosti, ki se imenuje potrpežljivost. Ko je vstopil v župnikovo sobo, mu je župnik na-ročil, da naj se nemudoma poda k županovi vdovi Neži Novak ter ji v župnikovem imenu sporoči prošnjo, da naj pride takoj k župniku na kra-tek razgovor; župnik je zaeno Šteb-laju še ostro zabijal, da mora izpo-slovati, da bode prišla županova vdova takoj k njemu.

Cerkovnik Šteblaj se je takoj podal v Novakovo hišo, da bi izpol-

Haar ima strto desno roko in levo nogo, Unterasserju pa je odrezalo strojevo kolo prste desne noge; ra-zen tega ima težko rano na glavi. Ponesrečenca sta mislila, da bo stroj vozil po drugem tiru in sta tako pri-šla pod njega.

Koroško.

Izginil je iz Volšperka poštni asis-tent Ludvik Zupančič. Pogrešajo ga že več dni. Poštno in brzojavno rav-nateljstvo v Gradcu ga uradno pozi-va, da naj se zgleda tekom 14 dni in nastopi slubo, ker bo sicer odpu-ščen.

Nepreviden avtomobilist. Na glavnem trgu v Beljaku je povozil avtomobil stavbnega podjetnika Jo-sipa Bauerja šletno šolarico Mici Burgstallerjevo. Dekle je padlo pod voz in je dobilo precej težke po-škodbe.

Tat v farovžu. V ponedeljek je vlomil v farovž v Peravi pri Beljaku 58letni Ivan Pajer in je ukradel dva zavoja po 50 krajcarjev. Ker je mož blazen in je bil že 4 leta v blaznici, ga niso izročili sodišču, marveč so ga poslali domači občini, ki je v Spitalskem okraju.

Smrtna nesreča. Pri Št. Vidu ob Glini je zašel vsled neprevidnosti 8-letni posestnikov sin Gruber med zo-bovje nekega poljedelskega stroja. Stroj je dečka skoro popolnoma zmečkal. Deček je kmalo po nesreči umrl.

Poboj. V Brežah sta se sprla v neki gostilni 19letni žagar Alois da Col in 27letni delavec Josip Lichte-negger. Med pretepom, ki je sledil prepiru je pograbil Lichtenegger ve-lik kuhinjski nož in ga je zasadil da Colu v prsa. Fanta so odpeljali še ta-koj v bolnišnico, kjer pa je v krat-kem vsled prevelike izgube krvi umrl. Lichteneggerja so aretirali.

Primorsko.

»Novi Čas« pred poroto. Pri pr-lhodnjem zasedanju goriške porote prideta na vrsto poleg zanimive obravnave proti ponarejalcem ban-kovcev, ki bo trajala 14 dni in poleg obravnave dr. Pettarin contra »L'Eco del Litorale« tudi dve obravna-vi proti uredništvu »Novega Časa«, katerega tožita deželna poslanca Kovač in Miklavč.

Strašen zločin togotneža. Iz Go-ric poročajo: Pek Rivolli v Corani je vsajal kruh v peč. Med delom sta se igrala poleg njega njegova otro-ka petletni sin in triletna hčerka. Med igrjo sta stopila otroka večkrat na desko, na kateri je imel Rivolli pecivo. Rivolli je otroka večkrat za-vrnil toda brez uspeha. Ko sta otro-ka ponovno zopet stopila na desko in pohodila nekaj peciva je zgrabila očeta taka jeza, da je pograbil oba otroka in jih vrvel v razbeljeno peč. Otroka sta popolnoma zgorela, ne-srečni oče je pobegnil.

Zagrebsko »Kolo« v Trstu. — Laška kritika. O koncertu, ki ga je priredilo zagrebsko pevsko društvo »Kolo« v Narodnem domu v Trstu se je oglasila tudi laška kritika, ki je jako ugodna za hrvaške pevce. Po-sebno laskavo oceno je priobčil v »Osservatore Triestino« Giacomelli, ki je eden najpriznanejših in naj-

strožjih laških glasbenih kritikov. Med drugim pravi Giacomelli: Ob-čudovanja vredna je v tem zboru a-vežnost in intonacija, disciplina, pre-ciznost nastavka, zlivanje barve v posameznih delih ter mehko in čis-tost izraza. Najzanimivejše točke so bile hrvaške in srbske narodne pes-mi, lepe v izdelavi, a še bolj suge-stivne ali po domotožni turobnosti ali pastirski veselosti ali svečanosti junaške pesmi. Pri tej priliki smo spoznali tudi nekatere mlade slovan-ske skladatelje, ki kažejo talent in modernost kriterijev, kakor n. pr. La-jovic. Ta kritika je gotovo veliko vredna, prvič ker jo je pisal priznani in ugleden kritik in drugi ker je prišla iz nasprotnega tabora.

Se vedno tržaške naredbe. Tr-žaške namestniške naredbe glede regnicolov v javnih službah v Av-Avstriji Lahom še vedno ne dajo mi-ru. Dasi so uvideli, da je ostal proti namestniku princ Hohenlohe, ki je vsega spoštovanja vreden mož in odločen ter objektivni varuh avstrijs-kih interesov, zamen ves hrup, ki so ga vzdignili avstrijski Lahi, Lahi iz kraljevstva in tudi en del Nemcev, še vendar niso odnehali in še vedno na tihem rogovilijo in skušajo dose-či za svoje brate iz kraljevstva v Av-striji iste pravice kot jih imajo av-strijski državljani. — V sredo je bil na Dunaju tržaški namestnik princ Hohenlohe. Mudil se je del časa tudi v parlamentu, kjer je konferiral s po-slancema Bugattom in Pittonijem. Laški krogi so razširili takoj vest, da je veljala ta konferenca namestni-kovim protiregnicolskim dekretom, glede katerih so nameravali vložiti laški poslanci v delegacijah ostro in-terpelacijo. Sedaj pa so si Lahi pre-mislili in ne bodo vložili interpelaci-je. Koliko je na tem resnice ni za go-tovo znano. Res pa je, da je konferi-ral namestnik princ Hohenlohe z dr. Bugattom pred vsem o razmerah v goriškem deželnem zboru.

Druga »Jadranska razstava na Dunaju« propadla. Z Dunaja je pri-šlo v Trst sledeče brzojavno poro-čilo: Po dolgotrajnih pogajanjih, ki so se vršila do sedaj je ugotovljeno, da je projekt za drugo Jadransko razstavo na Dunaju definitivno pro-padel. Glavni vzrok je ta, da ni mo-gloče dobiti denarja. Govorilo pa se je na teh konferencah, da se priredi l. 1915. na Dunaju velika avstrijska obrtna razstava.

Tržaška porota. — Poboj na parniku. — Arabec pred sodiščem. V torek se je vršila pred tržaško po-rotu obravnava proti 47letnemu Arabcu Ahmedu Abdulahu Guirju ali z drugim imenom Mohamedu Cebe-nu iz Sirije v Tripolitani. Arabec, ki se je zagovarjal s pomočjo tolmača je obtožen, da je udaril na parniku Austro - Americane »Sofie Hohen-berg« med vožnjo iz San Paolo v Braziliji v domovino svojega tovari-ša Selim Akarija po očesu, tako da je Selim, ki je bil na eno oko že slep, popolnoma oslepel. Preprij je nastal zaradi oliv, katere je kupil Ahmed Selimu pred odhodom iz San Paolo in ki so bile par dni pozneje Selimu ukradene. Obtoženec se zagovarja tako, da je napadel Selim njega in ga napodil v beg. Ko je tekkel za njim je padel in se je poškodoval na očesu. Kapitan in ladijski zdravnik nista ve-dela o pretepu samem ničesar. Izpo-

se morajo umakniti vsi oziri. Pro-sim gospa, izvolite se vvesti, ker bo-deva za najin razgovor porabila ven-dar nekoliko več časa.

Mladi župnik je nato ponudil prostor županovi vdovi pri mizi, se tje tudi sam prisedel in potem nada-ljeval:

»Stvar v kateri želim z vami govoriti je zelo kočljiva in zato mi ne bode zamerili, ako napravim krat-ke uvod. Ne da bi se hotel kaj hvali-ti, smatram za umestno vas opozo-riti na dejstvo, da sem vaši hiši zelo naklonjen in da sem imel tudi že pri-liko ti svoji naklonjenosti dati vidne-ga izraza tedaj, ko sem povoljno ure-dil zelo nevarno zadevo vašega sina Ivana s Františko Rakovo in odv-rnil s storjenimi koraki od vaše hiše sramoto in nesrečo...«

»Iz dna srca,« posegla je župa-nova vdova v besedo župniku, »sem vam hvaležna za veliko dobroto, ki ste jo izkazali dobremu in pošteno-mu imenu naše hiše. Tega vam, pre-častiti gospod župnik, ne bodem nik-dar pozabila, temveč se do svoje smrti s iskreno hvaležnostjo spomi-njala vas, ki ste obvarovali mojega sina in našo hišo pred sramoto in ne-srečo. Samo hrepenim po tem, da bi vam na ta ali oni način dejansko po-kazala, kako sem vam hvaležna za vašo brezmejno dobroto. Zatrjujem vas, da smete v vsakem oziru in vselej računati na me in mojo hva-ležnost.«

(Dalje prihodnjik.)

vedbe nekaterih Arabcev trdijo, da Ahmed ni imel ničesar v roki, o Solimu, ki so ga izkrcali v svrhu operacije v Las Palmasu se ne ve nič, vsled česar je sodišče obravnavo odgodilo, da si preskrbi potrebne podatke.

Poboj med brati. Brata Marcel in Josip Zorzetti, pristaniška delavca v Trstu sta se v zadnjem času večkrat prav resno sprla. Josip je bil namreč odpuščen začasno od dela in dolžil svojega brata Marcela, ki je bil delovodja kot krivca. V torek zvečer je prišel Josip k svojemu bratu in je zahteval od njega 50 K, češ, da je on vzrok, da je brez kruha. Marcel mu je prošnjo odklonil nakar ga je zagrabil Josip za vrat in ga začel daviti. Marcel je potegnil samokres in je petkrat ustrelil na brata. Ranil ga je samo z enim strelom in sicer na čelu. Poškodba ni nevarna. Marcela so aretirali.

Mejni most pri Bračanu. Dne 13. t. m. se je vršil lokalni ogled mejnega mostu pri Bračanu. Komisija je obstojala iz avstrijskih in laških zastopnikov. Most je že tako slab, da res ni več poraben. Laški inženir Tosolini je dobil nalogo, da izdela za nov most dva načrta. Obveljal bo načrt, ki bo cenejši.

Volitev v obrtno sodišče.

Skupine podjetnikov in obrtnikov volijo v torek, dne 25. novembra. — Priporočamo v izvolitev sledeče kandidate:

I. skupina: Veleobrt.

(Rumene glasovnice.)

Prisedniki:

1. Beber Fran, ravatelj tovarne li-ma v Ljubljani.
2. Senekovič Andrej, ravatelj plinarne v Ljubljani.
3. Schrey Ivan, pekovski mojster v Ljubljani.
4. Čuhla Alojzij, ravatelj mestnega vodovoda v Ljubljani.

Namestniki:

1. Verbajš Ignacij, vodja »Narodne tiskarne« v Ljubljani.
2. Zalaznik Jakob, pekovski mojster v Ljubljani.

Prisednik vzklicnega sodišča:

1. Wider Karel, oskrbnik »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

II. skupina: Mala obrt.

(Zelene glasovnice.)

Prisedniki:

1. Rojina Josip, krojaški mojster v Ljubljani.
2. Lenček Alojzij, kleparski mojster v Ljubljani.
3. Zamljen Ivan, čevlarski mojster v Ljubljani.
4. Kušar Fran, izvošček v Ljubljani.
5. Babnik Jakob, inštalater v Ljubljani.

Namestniki:

1. Bögel Leopold ml., kleparski mojster v Ljubljani.
2. Bricej Tomaž, plesarski mojster v Ljubljani.
3. Marčan Andrej, mesar v Ljubljani.

Prisednik vzklicnega sodišča:

1. Puhi Josip, mizar v Ljubljani.

IV. skupina.

Prisednik:

1. Bonač Fran, tovarnar v Ljubljani.

Namestnik:

1. Hribar Dragotin, tovarnar v Ljubljani.

Prisednik vzklicnega sodišča:

1. Steiner Anton, tesar v Ljubljani.

Sladkorno vprašanje.

in ustanovitev sladkornih tovarn na Kranjskem vzbujajo čim dalje več pozornosti med našim občinstvom. To se je razvidelo zlasti na shodu 17. t. m. v Kandiji, katerega je bil sklican imenovan osnovnega odbora njegov predsednik g. dvorni svetnik plem. Suklje. Na shod so bili povabljeni zgolj imovitejši posestniki iz novomeškega sodnega okraja. Zelo mnogobrojno so se odzvali povabilu. Na shod so prišli izmed veleposestnikov gg. prošt dr. Albert, grof Margheri, graščak Gorjani, novi posestnik iz Srebrnič ritmojster pl. Riederer, graščak iz Poganec dr. Bertsche, kneza Auersperga gozdarski mojster plem. Zhuber in Fran Majzelj iz Bele cerkve. Vlada je bila zastopana po g. vladnem svetniku baronu Rechbachu. Navzoč je bil tudi učiteljski zbor dež. kmetijske šole na Grmu, izvzemši ravnatelja g. Rohrmanna, kate-

ri je radi seje kranjske kmetijske družbe moral odpotovati v Ljubljano. Zelo lepa je bila udeležba posestnikov. Smelo se trdi, da je na tem shodu bil zbran cvet naših poljedelcev in vse je z največjo pozornostjo vledilo zanimivi debati, katere je trajala skoraj tri ure. Shoda sta predsedovala sklicatelj in njegov namestnik župan g. Zorc, vulgo Štembur. Z obširnimi govorom je otvoril debato g. plem. Suklje, čegar jasne besede so vzbujale glasno pohvalo. V razpravo so kot govorniki posegli dr. Slanc, prošt dr. Elbert, vinarski nadzornik Skalič, prof. Škerlj in učitelj poljedelske šole Zdošek. Po končnem govoru g. pl. Sukljeja je shod soglasno sklenil po novomeškem proštu predlagano resolucijo, katere se glasi:

»Na shodu dne 17. novembra t. l. v Kandiji zbrani veleposestniki in posestniki iz novomeškega sodnega okraja radostno pozdravljamo namen osnovnega odbora za ustanovitev sladkorne obrtnice na Kranjskem ter izjavljamo, da ga hočemo podpirati zlasti s pridelovanjem sladkorne pese.«

Udeležniki shoda so se razšli prešinjeni prepričanja, da se gre tu za preimenitno stvar, katero podpirati je prava domovinska dolžnost.

Dnevne vesti.

+ **Klerikalni kandidati.** Enega kandidata za Ljubljano so naposled klerikalci vendarle iztaknili. V splošni kuriji bo njih kandidat pasar Ivan Kregar. Časih je imel primarij dr. Gregorič to žalostno dolžnost, da je moral vselej kandidirati, kadar je bilo v naprej zagotovljeno, da pogori, vsled česar se ga je prijel ime Pogoretto. Zdaj je prešla ta hvaležna vloga na Kregarja. Kadar so klerikalci v zadregu, pa kandidirajo Kregarja, tako da mu ljudje že pravijo Zadre-gar. Kregar - Zadre-gar in tisti, ki za njim stoje, so lahko prepričani, da pametnim Ljubljančanom odločitev ne bo težka. — V mestni skupini Postojna - Vrhnika kandidirajo klerikalci bivšega vrhnjskega župana zdravnika dr. Marolta.

+ **Turk - Kregar.** »Slovenec« hoče »Glavno posojilnico« igrati proti naprednemu kandidatu Turku, češ, bil je odbornik »Glavne posojilnice«. No, dognano je in dokazano je pred sodiščem, da Turk na nesreči, ki je zadela »Glavno posojilnico«, ni prav nič kriv in da ni prav nič vedel o nekorektnosti, ki so jih zakriville nekatere druge osebe. To je bilo tako jasno in brezdvomno dognano, kakor je jasno in brez dvoma dognano, da je Kregar - Zadre-gar pri volitvah v trgovsko in obrtniško zbornico goljufal.

+ **Prijatelji obrtnikov.** Na Spod. Štajerskem se je unel sedaj velik boj obrtnikov proti slovenskim klerikalcem. Le - ti delajo namreč na to, da bi se zopet dovolilo »fušarstvo«. — Obrtniki so po dolgoletnih borbah z veliko težavo dosegli, da je bil vpeljan zakoniti dokaz sposobnosti, s katerim je bilo pošteno obrtništvo zavarovano proti »fušarski« konkurenci, štajerski klerikalci pa se zdaj vnamajo za to, naj se fušarstvo zopet dovoli. Tistih misli, kakor štajerski klerikalci, so tudi njih kranjski bratci. Tudi ti so po svojih zvezah že marsikateremu človeku izposlovali spregled dokaza sposobnosti, tako da lahko dela izučenim obrtnikom uspešno konkurencijo. Pač čuda, da se ti ljudje še upajo apelirati na obrtnike, naj z njimi volijo. Kako si to morejo misliti, da bo obrtnik sam spletal vrv, na katero ga hočejo obesiti klerikalci?!

+ **Vedno nesramni.** Socialno-demokratska stranka je v državnem zboru vložila interpelacijo za stran deželne garancije za »Ljudsko posojilnico« v Ljubljani. Mi smo z napredno lojalnostjo šli tako daleč, da interpelacije nismo natisnili, samo da bi se ne moglo reči, da sklenjena dogovora minuciozno točno ne držimo. Toda klerikalci je vedno nesramen. V »Slovenec« pravijo, da bi liberalci po socialnih demokratih radi uprizorili novo hujskarijo proti klerikalnim denarnim zavodom, in da socialni demokratje klavarno hlapčujo liberalni buržoaziji. Naj si »Slovenec« zapomni, da socialnim demokratom ni treba hlapčevati liberalni buržoaziji, ker so sami dovolj močna stranka in imajo ravno tako pravico in dolžnost, se zanimati za deželno garancijo za »Ljudsko posojilnico«, kakor vsaka druga stranka. Na drugi strani pa tudi liberalcem ni treba pomoči socialnih demokratov, ker sami lahko vse opravijo, kar se jim zdi potrebno in bodo tudi še vprašanje o deželni garanciji za »Ljudsko posojilnico« spravili na pristojno mesto točno v smislu izvajanj župana dr. Tavčarja na znanem shodu.

+ **Samostojni kandidat za kmečko skupino v novomeškem okraju.** Gospod profesor Amat Škerlj, posestnik v Gotni Vasi je kot samostojni kandidat za splošno kurijo prevzel tudi kandidaturu za kmečko kurijo, v novomeškem okraju. Kakor čujemo, so g. Škerlja povsod, koder se je doslej predstavil, simpatično sprejeli. Ljudem brez razlike političnega mišljenja se na g. Škerlja posebno to dopade, ker ga poznajo, da ne vga-nja nobene politike, ker vedo, da je vkljub svojemu učenemu poklicu tudi dober gospodar na svojem posestvu v Gotni vasi. Zato tudi njegov program ni političen, marveč stremi le za gospodarsko izboljšanje dolenskega kmeta in sploh dolenskega ljudstva.

+ **Iz velikovaške občine.** Klerikalni veljaki se vedno bahajo, kako da delajo dobro za kmeta in kako da skrbijo za ljudsko izobrazbo. Krjčijo ter se hvalijo, da pospešujejo in povzdigujejo šolstvo v deželi. — O ironija! — V občini Velika vas je okrog 100 otrok že tri leta brez vsakršnega pouka. Ribčani, ko so videli potrebo, so z lastnimi žulji in stroški postavili šolsko poslopje ter prosili že neshetokrat za učno moč in za pouk svojih otrok. Šola stoji že dve leti prazna — otroci pa brez pouka.

— Skandalozno je, da se ravno deželni odbor upira zahtevam staršev teh otrok ter ovira ustanovitev šolskega pouka. Tako postopa oni naš deželni odbor, ki se vedno hvali, da dela za izobrazbo mladine. Ali ni to sramota za merodajne faktorje, da ne dajo otrokom tega, kar zahteva zakon? In ti gospodje, mesto da bi ščitili in delali po zakonu — zakon prezirajo! Deželni odbor vse drugo vidi, le tega ne, kar je njegova prokleta dolžnost — dati tem otrokom šolo in pouk. — Šolsko poslopje, sezidano iz žuljev staršev, stoji, njihovi otroci pa bodo analfabeti. Sramota za Kranjsko! Mi starši prizadetih otrok zahtevamo, da merodajne oblasti pospešijo, da se reši šolsko vprašanje v naši občini nemudoma. — Starši šolobveznih otrok.

+ **Nekaj odgovora brumnemu »Slovencu« z dne 18. novembra, oziroma pomaziljenemu njegovemu dopisniku.** V članku »Zakaj hoče Trebnjani priti v deželni zbor?« se zaletava dopisunec v g. Kržišnika s prav farovski maniro in mu očita predvsem njegovo 15letno županovanje. Odgovarjam na to predvsem, da kar se tiče njegovega županovanja, se motite, če mislite, da se mu je županstvo odvzelo. Nasprotno pa je res, da se je on sam odpovedal tej časti. Blebetate nekaj o novem mostu čez Savo, za katerega napravo se je on res trudil. Da pa se končnega računa ni moglo takoj delati, pa ni bil kriv on, temveč počasnost občin, katere so obljubile podporo in se je moralo dolgo čakati, prado se je potrebnih znesek dobil. O »flikanju in krpanju« mostov naj bodo klerikalci kar tiho; tako slabih in neokusnih mostov pač pod milim nebom nihče ne zna delati, kakor deželni odbor in kakor n. pr. inženirska kapaciteta »Tschermak«. Le pogledajte, kakšen most so skrupicali čez Savo pri bodoči centrali. Take igracije smo delali, ko smo bili otroci. Zadnji nalič ga je raztrgal in odnesel po Savi tja do našega mostu, v katerega se zaletavate, da je tramovje še tega znatno poškodovalo. Le škoda, da Sava ostankov našega mostu ni prinesla v Ljubljano, da bi občinstvu v prestolnici razkazovali korifeje našega inženirskega znanja. Deželni odbor ima sedaj nalogo, oziroma dolžnost, da nam naš, po zaslugi našega skrupala pokvarjeni most nemudoma popravi. Seveda, za to se ne zmenite g. »Tschermak«. — Ker vas županovanje g. Kržišnika tako bode v oči, vam moramo povedati še to, da se nam je, davkoplačevalcem, pod njim vendar bolje godilo. Zidali smo šolo, v vaseh korita, dve mrtvašnici, novi most, a plačali smo kvečjemu 54% doklad. Sedaj, pod paševanjem novega župana, so te doklade znatno zvišali in kar je še huje, županova plača se je od prejšnjih 200 K, povišala na 500 kron. Tudi lep napredek. Seveda, sedanji občinski zastop je ves pod komando župana, saj je, čeravno protipostavno, polovica odbornikov v sorodu z županom, ti pa morajo seveda kimati že radi »Zlahte«. Deželna vlada seveda naše pritožbe radi sorodstva v občinskem zastopu ni hotela upoštevati, sedaj so pa na konju in delajo, kar sami hočejo, glavna stvar je, da se ne zamerijo županu. Le pogledajte skrb teh odbornikov za občino. Za razširjenje kolodvora v Žirovnici se je zahteval prispevek občine. Občinski zastop je bil soglasno proti prispevku, tako da kolodvora ne bo, ako ne bodo zasebniki hoteli prispevati. Seveda, ako bi se kolodvor prestavil v spodnje vasi, potem bi se pa dovolilo, samo zgornjim vasesem se ne sme nič dati. To pa je krivično in pristransko posto-

panje občine, ker ne le, da gornje občine plačujejo največ davka, temveč kolodvor bi koristil celi občini, ker tudi v spodnjih vaseh je precej trgovcev. V vašem članku omenjate tudi gđno. Theimer. Laž je, da je ona obiskala g. Kržišnika, pač pa je res, da jo je ta slučajno srečal, ko se je prišla osebno prepričati o zmožnosti debelopetnih inženirjev »Tschermakov« in če je ta dama govorila z g. Kržišnikom pred pričami, pa vendar ni nič hudega, saj ni ta gospod napravil nikake obljube devišta, kakor morda kak drug deželni gospod, o katerem se je pisalo dovolj pikantnega, kako so i njemu ljubi damski obiski. V članku se dalje omenja osebno stvar g. Kržišnika radi nekega posojila, katerega je ta zaprosil od Deželne banke. To je popolnoma privatna zadeva in dopisunec naj bi o tem ne pisalo, a seveda, klerikalnemu petelinu pride vsaka, še tako osebna stvar prav, samo da blati nasprotnika. Seveda, obljubi se marsikaj, i 4¹/₂% posojilo, toda da se pa le onim, kateri trobijo v njih neumni rog. Sploh pa mislimo, da bi g. Kržišnik posojilo vseeno dobil, samo suša v Deželni blaginji ne pusti tega. Upamo, da g. Kržišnik radi tega vseeno ne bo osiromašil, če mu Deželna banka ne da posojila. Grdo je pa od vas, g. kaplan Lampe, da spravljate take osebne zadeve v javnost; vidi se, da imate presneto slabo orožje. Gospod dopisunec »Slovenca«, za slovo pa še to-le: Volili bomo g. Kržišnika vseeno, vemo, da bo več storil za nas, kakor fajmošter Piber, katerega niti vsi ne poznamo ne in kateri se za nas briga še manj kot nič. Vi se pa le zaletavajte v nas in naše kandidate, samo pazite, da ne padete v vodo ali pa da vas g. Kržišnik ne vrže v Savo ali pa v rezervoar na Golzdecu, kakor je nekoč metal Lahe v morje. Si bodele vsaj malo oprali vašo grešno in črno dušo.

+ **Tudi usmiljeni bratje volijo.** Iz Novega mesta se nam poroča: Kakor čitamo v »Slov. Narodu«, se klerikalci s svojim nesramnim napadom na ljubljansko mestno upravo silno trudijo, da bi izločili od volitev tiste volilce, ki jih je nesreča prisilila se poslužiti javne podpore. Seveda s tem ravnanjem tudi sami sebe bijejo po zobeh, ker revščina ne pozna strankarstva. Toda recimo, da jim je samo za princip, da namreč oni, ki so navezani na kako javno podporo, ne smejo imeti volilne pravice. Kako pa se tu njih princip strinja z dejstvom, da ravno tisti tankovestni klerikalci še agitirajo in z raznimi nasilnimi sredstvi naravnost pritiskajo na to, da volijo tudi redovniki frančiškani in usmiljeni bratje, o katerih vendar vsak otrok v deželi ve, da so navezani samo na javne podpore in miloščine. Bi morda kdo ugovarjal, češ, saj usmiljeni bratje v Kandiji kar naberajo po deželi, obrnejo vse le v prid bolnikom. Kaj še! Pri nas je daleč naokrog javna tajnost, da od vseh, po deželi za bolnico v Kandiji nabranih milodarov ravno bolniki najmanj dobe, da takorekoč stradajo, med tem ko se gospodje usmiljeni bratje dan na dan imenitno gostijo in še celo prireajo včasih velikanske pojedine, kojih ena stane več kot je vredna celotedska hrana, ki jo dajejo bolnikom. To se je sicer že od nekdaj prakticiralo z edino izjemo, da so bolniki pod prejšnjimi priporji dobivali boljše hrano, kakor jo imajo sedaj. In ker je ta zavod res potreben, se ga je do zadnjih let pustilo na miru, vsaj prizanašalo se mu je od strani javne kritike kolikor se je le dalo. Toda čim so ti gospodje, ki se dobro rede le od javne miloščine, se tudi spustili v javno politično življenje in s svojimi številnimi glasovi podpirali kandidate nasprotne oni večini, ki ta zavod najizdatneje podpira, so to prizanašanje izgubili. Pa še nekaj važnega prihaja tu v poštev. Na našem zavodu je veliko teh usmiljenih bratov in menjajo se pogosto. Kdo more revidirati, če zavod ni pustil v volilni imenik zapisati tudi vse novejšje svoje člane, ki bi sploh ne smeli še voliti? Nihče, ker javnost niti te kontrole nima, če za volilni imenik navedeni bratje res sploh vsi eksistirajo.

+ **Pohujšani klerikalci.** Naši klerikalci so postali tako mehki in nežnočutni, da jih pohujša že vsaka malo bolj zasoljena anekdota. Tako so občutljivi, kakor devišca, ki gre k sv. birmi: s povešenimi pogledi hodijo po svetu, zardevajo pri vsaki glasni besedi in se razjokavajo nad hlevarji in svinjarji, ki imenujejo vo-diške čudeže duhovsko goljufijo in Krekovih ljubezenskih avantur ne smatrajo za duhovske eksercicije. Še smilili bi se nam ti pohujšani angelčki, če bi ne vedeli, kako znajo na shodih psovati svoje politične nasprotnike, in kako mični pogovori se dostikrat vrše v spovednicah. Naj si torej »Slovenec« svoja očitanja le prihrani. Svinjarji ni pisal še noben slovenski napredni list, v tem oziru

je in ostane nedosežena škofova rdeča brošura.

+ **Klerikalno agitacijsko sredstvo** je bilo in ostane obrekovanje, natolcevanje in laž. Seve klerikalcem nedostaja v borbi proti naprednjakom poštenih argumentov, za to se gajo hladnokrvno po laži, ravnaoč se pri tem po znanem starem jezuitskem geslu, da namen posvečuje sredstva. Tako se laže zadnji »Domoljub«, da je vodja narodnapredne stranke dr. Tavčar imenoval kmete »cunje, napol babe, nečedno druhal, ki je prilezla iz farovških svinjakov.« Klerikalni pošteniaki seveda ne pove, kdaj in pri kateri priliki je dr. Tavčar rabil one besede, ker tega ne more povedati iz tega enostavnega vzroka, ker se dr. Tavčar onih psovov sploh nikdar posluževal ni. Toda za takšne malenkosti se klerikalna gospoda kaj malo briga, saj stoji na stališču: prav debelo se je treba zlagati, ni vrag, da bi se potem ne dobilo par backov, ki bodo verjeli tej laži. In da se lahko brezskrbno lažejo in da lahko brez strahu pred kaznijo obrekujejo in natolčujejo, so kakor pri »Slovencu«, tako tudi pri »Domoljubu« postavili za odgovornega urednika Jožo Gostinčarja, da ščiti njihove laži s svojo poslaniško imuneteto. Zaplotniki!

+ **Največji sramotilci in nasprotniki kmeta** so baje naprednjaki, tako pravi »Domoljub«, menda za to, ker se zavzemajo za to, da bi se deželni denar ne zapravljval na tako brezvesten način, kakor to delajo klerikalci, ki imajo deželno upravo v svojih rokah. Ali so morda naprednjaki za to sovražniki kmeta in njegovi sramotilci, ker pravijo, da kmet ne plačuje deželnih davkov v to, da se porabi 42.000 kron deželnega denarja za popravilo in opremo stanovanja deželnega glavarja? Ali so morda sovražniki kmeta za to, ker nasprotujejo baje »velikopotezni akciji« klerikalnega deželnega odbora na Završnici, v kateri se bodo zabili milijoni in pri kateri akciji bo imela dežela vsako leto na tisoče in tisoče izgube? Če je nasprotstvo brezvestnemu zapravljanju deželnega denarja istovetno s sramotenjem kmeta, potem so seveda naprednjaki »nasprotniki in sramotilci kmeta«, deželni kristjani, ki se debele na stroške kmeta in ki lahkomiiselno zapravljajo tuj deželni denar, kakor da bi bil njihov, pa največji »kmetijski prijatelji!« Menimo, da bodo naši kmetije imeli že v kratkem priliko spoznati te svoje klerikalne prijatelje: saj bodo takoj, čim bodo izvoljeni, povišali deželne doklade, prisiljeni v to vsled milijonskih primanjkljajev v deželni upravi, ki so jih povzročili s svojim lahkomišelnim in zapravljivim gospodarstvom.

+ **Konkurz »Društva sv. Marte«.** »Društvo sv. Marte«, ki so ga naši klerikalci osnovali za slovenske služkinje v Gradcu, je prislo v konkurz. Za konkurznega komisarja je imenovan sodni svetnik dr. Glas, za konkurznega upravitelja pa odvetnik dr. Böhm. Društveni dolgovi znašajo 85.000 kron. Pri konkurzu je s 38.000 kronami prizadeta vinarska zadruga v Trientu, 47.000 K pa odpade na razne klerikalne zavode v Ljubljani, odnosno na Slovenskem. Društvo je imelo svojo hišo v Prokopijevi ulici v Gradcu. V hiši je bila tudi gostilna Pri Andreju Hoferju. Načelnik tega društva je Janez Kalan, župnik v Ljubljani, njegova namestnika pa pravnik Dominik Žvokelj in mizarjski pomočnik Franc Vehovar. Vsak gospodarski polom obžalujemo, ker znači veliko narodno nesrečo, obžalujemo tudi tega, vendar pa si ne moremo kaj, da bi vzpričo klerikalne gonje radi poloma »Glavne posojilnice« ne konstatirali, da imajo tudi klerikalci mnogo, mnogo pometati pred svojim pragom, zakaj bojimo se, da konkurz »Društva sv. Marte« ni zadnji med klerikalnimi polomi.

— **Z mednarodne telovadne tekme v Parizu.** Praški »Narodni Listy« priobčujejo razne zanimive podrobnosti z mednarodne telovadne tekme v Parizu. »Narodni Listy« pravijo med drugim: »Čehi še niso bili nikoli tako dovršeni v svojih nastopih kakor to pot. Ko so s prostih vaj prešli na bradljo, je eden izmed najboljših francoskih tekmovalcev Scherb vzkliknil: »Les Tchèques sont imbatable!« (Čehi so nepremagljivi.) Tekma je pričela v nedeljo ob pol. 8. zjutraj in je trajala z enournim prestankom do 8. zvečer. Slovenci so pokazali veliko dovršenost v prostih vajah (pri prostih vajah so samo 1 točko za Čehi). Veliko pa so izgubili pri teku, skoku in plezanju. Njun uvrstitev na 5. mesto je nezaslužna; vendar pa so dobili II. nagrado, to je 70% vseh dosegljivih točk. Vsa društva, tudi luksemburška so bila v Parizu na neprimerno višji stopinji kakor v Turinu. Podrobni rezultat tekme, nanašajoč se na Čehi in Slovence, je ta-le: 1. Proste vaje: 186 možnih točk, Čehi 172—, Slovenci

171.—; 2. bradlja: 122 možnih točk, Čehi 110:50, Slovenci 97:75; 3. drog: 122 možnih točk, Čehi 117.—, Slovenci 110.—; 4. koni: 122 možnih točk, Čehi 110:75, Slovenci 92.—; 5. krogi: 122 možnih točk, Čehi 101:75, Slovenci 97.—; 6. tek: 60 možnih točk, Čehi 33.—, Slovenci 12:5; 7. skok na daleč: 60 možnih točk, Čehi 48:25, Slovenci 31:25; 8. plezanje: 60 možnih točk, Čehi 53.—, Slovenci 36:50; 9. dviganje rok: 60 možnih točk, Čehi 58:25, Slovenci 58:50, v celotni torej 914 možnih točk, Čehi 804:50, Slovenci pa 706:50. Iz teh števil je pač najbolj razvidno, katere panoge so za naše telovadce še Ahilova petla. Enako število točk s Čehi pri teku (dobrih 50%) bi jim že zagotovilo četrto mesto.

— Mednarodna telovadna tekma v Parizu. Slike slovenske tekmovalne vrste za to tekmo, ki so prav lično izdelane, dobe se v »Narodni knjižnici« v Prešernovi ulici in stane komad 20 vin. Ker je prebitek določen tekmovalnemu skladu, upamo, da bo de Sokolstvu naklonjeno občinstvo prav pridno po njih poseglo.

— Predavanje o sugestiji v Narodnem domu se danes in jutri ne more vršiti, ker ste obe dvorani — mala in »Slavčeva« — oddani, kar naj občinstvo vzame na znanje.

— »Slovenec«, magistratni orel in mati božja. 13. t. m. zvečer je divjal po Ljubljani pravi pravcati orkan, ki je povzročil po mestu ogromno škodo. »Slovenec« kronist je zabeležil celo kopo raznih nezdov, ki gredo na rovaš nenavadno hude mu viharju. Ta navihanec je tudi nekoliko zmešal pojme »Slovenec« — poročevalcu. Mož, ki se nedvomno prišteva ljubljanskim »kristjanom«, namreč ne loči več »oble« od »jabolka«, ki je natikajo vrh cerkvenih zvonikov. — Da radi »Slovenec« »točnosti« ne zaide morda bodoči opisovatelj frančiškanske cerkve ljubljanske, ki jej je oni vihar odnesel kip matere božje, vpognil božjega sla in poškodoval eno jabolko na zvonikih, na krivo pot, izjavljamo tudi še, da se vrh zvonikov jabolki imenovane cerkve v normalnih razmerah sučeta Marija in angelj, ki združena predstavljata »označenje«, — nikakor pa ne dva angelja. — Dovtipni »Slovenec« kronist je nadalje zabeležil, da je vihar odtrgal magistratnemu orlu eno glavo in da je to slabo znamenje i za drugo. No, tu ga je pa njegova moderna Pitija neznanako grdo speljala na led, kajti še tisti večer ga je »glava« na magistratu, ki je ostala orlu in ki ostane še nadalje ondi v njegovo veliko žalost, pošteno lužila, stružila in krtačila, — ter mu podrla vse lepe upe in nade! — Končno si dovoljmo še opozoriti na bajko, ki kroži te dni po Ljubljani o odlomljeni materi božji. V neposredni bližini frančiškanske cerkve se dvigata iz tal dve ponosni poslopji, svojina pristno katoliških organizacij. Pod njihovima krovoma so se baje godile take nekrščanske reči, da jih mamka božja, ki jih je morala gledati z visočine zvonikove, ni marala več prenašati in si želela drugega bivališča. Na njeno milo prošnjo je poslal gospod bog orkan, ki jo je odnesel s cerkvenega stolpa. Pravijo, da častiti patri zdaj ponižno prosijo sveto devo, da to pot še milostivo prizanese onim velikim grešnikom in se ne preseli drugam. Morda jih Marija usliši in jim celo popravi razmajani krov na »katoliški oštariji«. — Prepeluhov Jernej.

— Pismo iz Amerike. Pod naslovom »Grešniki« smo dobili ameriški Slovenci novo izvirno igro in tako obogatili našo, počasi se razvijajočo literaturo. Igra nam kaže kranjske politične grešnike, klerikalno deželnozborsko večino. Na kranjskem gospodari klerikalna večina tako izvrstno in veleumno, da človeku nehotne izzove srd in jezo. Ker bi bila pa igra iz samih političnih dejanj presuhoparna, je ravno prav prišlo Krezovo tragikomično ljubezensko razmerje, ki je prav interesantno porazdeljeno v igri in kaže, kako delajo ljudski voditelji pot kranjskemu ljudstvu v nebesa — seveda sami sebi, seveda pot v dunajska nebesa. Pa še mnogo drugih enakih dogodkov je vzeto v igro iz pristnega klerikalnega raja, ki bo marsikomu odprlo oči, kaka družba ima vajeti in moč na Kranjskem. Drugje bi jo že davno pogнали, na Kranjskem pa še molijo zanjo, da jo bog še nadalje ohrani pri polni mizi, — ljudstvo pa beži za skorjo kruha v Ameriko. Zato je potrebno povedati in pokazati te ljudske zapeljivce kot prave grešnike. Mogoče bo vendar le nekoliko pomagalo! V zadnjih par letih se je dramatika med ameriški Slovenci prav živahno razvila. V številnih naselbinah se igrajo slovenske igre in ljudstvo jih prav z veseljem poseča. Ali nekaj je kar nas ovira, to je pomanjkanje primerljiv iger z domačo

vsebino in bolj majhnim osebjem. Po večini so se izvirne slovenske igre vse že po večkrat vpriporile. Novih pa ni dobiti. Zato je edina pomoč, da si sami pomagamo. In tako smo sedaj dobili igro, katero smo že delj časa želeli in s katero bomo mi ameriški Slovenci pozdravili volilno borbo med naprednimi strankami in nazadnjaško klerikalno strahovlado. Tako želimo, da tudi na Kranjskem končno pride do boljšega življenja, do pravičnejše vlade, da bodo poštene slovenski volilci zmagali in odločili kdo bo v bodoče gospodaril, ne pa zaslepljeni farovski siromaki. V tem znamenju bomo vpriporjali igro, v kateri bomo videli Kreke, Lampe, Gostinčarje in drugo tako politično družbo, pri polni skledi, kako v potu svojega obraza uživa sadove zaslepljenosti svojih volilcev.

— Usposobljenostni izpiti na c. kr. učiteljsku v Ljubljani pod predstvom deželnega šolskega nadzornika dvornega svetnika Levcica so se dovršili v ponedeljek, dne 17. t. m. Usposobljeni so bili: Za meščanske šole: Fabinc Franc (slov. in nem. učni jezik), Fischer Ana (nem. učni jezik). Dopolnilni usposobljenostni izpiti za šole s slov. učnim jezikom so napravili: Levič in Zupanc iz verouka z odliko, Kavčič Fel. pl. Zhuber iz francoščine. — Za šole z nemškim učnim jezikom so napravili usposobljenostni izpiti: Czerweny Mar. (z odliko), Erben M., Freiburger J., Hohn, Klauer, Koršič, Lavrič pl. Zaplas, pl. Liebezeit, pl. Luschin (z odliko), Majcen, Rabitsch (z odliko), S. Schicho Ros. — S slov. in nem. učnim jezikom: gg. kandidatje: Brglez, Črnač, Janežič, Jarh, Jeras, Jesih, Kavčič, Kernc, Koman, Lapajnar, Minkuš, Peterlin, Podobnikar, Schweiger, Smole, Stenovec, Stojkovič, Škufca, Tori, Vadrnal, Vidic, Vizjak. — Za slov. učni jezik: gg. kandidatje: Blenkuš, Jeretina, Jevnikar. — Gdč. kandidatje s slovenskim in nemškim učnim jezikom. — Andreičič, Arch. Bajec, Celnar, Chladek, Christof, Colnar, Čermelj, Črne, Deleja, Hladnik, Kalinger, S. Kaumar, Kene, Kersnik, Kopitar, Kuchler, Likozar, Mačkoveč, Mandelj, Mencinger, Merhar, Pak, Papler, Paulin, Penko, Pišlar, Podboj, Podlogar, Podobnik, Pouch, Premk, Presker, Pretnar, Rotar, Sepe, Siegmund, Sirmik, Soss, Strašek, Suher (z odliko), Šavnik, Sinkovec, Sketelj, Trdina, Tušar (z odliko za nemške šole), Urbančič, Vrbic, Vranič, Weiss, Završan, Zurec, Žirovnik, Grom, Soroko, Lindtner. — S slovenskim učnim jezikom: gdč. Seme, Zupan.

— Orožne vaje z motornimi vozili. Rezervni častniki kakor tudi moštvo lahko svojo orožno vajo odslužijo z avtomobilom ali motornim kolesom. Tozadevno se imajo do konca meseca decembra pismeno ali ustmeno prijaviti pri domobranskem okrajnem dopolnilnem poveljstvu. V tej prijavi je treba natančno navesti tip in silo dotičnega motornega vozila. Pri osebnih avtomobilih pa je tudi še pripomniti, če je dotični šofer rezervnik stalne vojske ali domobranstva. Vozne stroške za šoferja, motorna vozila kakor tudi za prehranitev šoferjevo trpi domobranska uprava. Za vsak dan porabe se dobi za avtomobil po 30 K, za motorno kolo pa po 6 kron odškodnine.

— V. češki kongres prirodoslovcev in zdravnikov. O Binkoštih leta 1914 vrši se v Pragi V. kongres čeških prirodoslovcev in zdravnikov. Osrednji odbor v Pragi je naprosil g. primarija dr. V. Gregoriča, da sestavi slovenski pripravljalni odbor, ki naj bi izvršil vsa predela za kolikor moč častno udeležbo od strani Slovencev. Podpisani odbor prosi vsled tega vsa slovenska strokovna društva, da imenujejo svoje zastopnike v pripravljalni odbor. Omeniti je treba, da so prireditve tega edinega redno se vrščega slovanskega kongresa v Avstriji zelo zanimive in da nudijo bogate užitke na polju prirodoslovne in zdravniške vede. Želeti bi bilo torej, da se slovenski prirodoslovci in zdravniki v obilem številu udeležijo kongresa in da prijavijo predavanja in referate. — Društvo zdravnikov na Kranjskem.

— C. kr. policijsko ravnanje. Razglasuje, da je Čevljarska ulica, katera je bila vsled demolaranja Lillegove hiše popolnoma zaprta, sedaj za pešce zopet prosta.

— Trafikantje se pritožujejo, da se klati po kavarnah in gostilnah neki tujec, ki prodaja cigarete, katere je sam naredil, za polovico ceneje, kakor so erarične, kar dela trafikantom občutno škodo.

— Prenajljen poljski čuvaj. Na ljubljanskem polju je našel poljski čuvaj Kos nekega dečka, ki se mu je zdel sumljiv. Misli je, da nastavlja zanjke za zajce. Pozval je dečka, da naj obstoji, toda fant je pobegnil. Kos je ustrlel za njim in ga težko ranil na

glavi. Deček ki je 15 let star, sin tatarskega pomočnika Berceta iz Stožic je nevarno ranjen. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Tako brezmiselno postopanje javnega čuvaja je res neodpustno in kaznivo.

Uboj na cesti. Čevljarskega pomočnika Franca Horvata iz Krajnega brda je napadel prednočnem na cesti neki neznan pijanec. Udaril ga je s kolom po glavi in ga težko poškodoval. O napadalcu nimajo še nobene sledi.

Iz Kamnika. V ponedeljek odšel je v Krško višji davčni upravitelj g. Križman, ki je tukaj služboval sedem let. Narodna društva, katerih vseh je bil član, nekaterih tudi odbornik ali celo predsednik, pridružila so se odhodnici, ki so mu jo priredili njegovi gospodje tovariši. Bila je to odhodnica, kakršne do sedaj še ni imel nihče v Kamniku in jo menda tudi ne bo. — Odhodnica je bila jasen dokaz, kako priljubljen je bil ne le pri svojih predstojnikih in njemu podrejenih, ampak tudi od vseh državnih in privatnih uradnikov kakor tudi od meščanov. Gospod Križman je natančen uradnik, prijeten družabnik in kar ga tudi diči, da se ne straši javno nastopiti, kadar gre za pravično slovensko stvar. Radi tega je bil dekanu trn v peti. Prizanesel dekan ni tudi Križmanu. S pomočjo vplivnih oseb preganjal ga je do skrajnosti, toda gospod Križman je na merodajnem mestu dokazal, da je postopal popolnoma pravilno. — Dekan, ki si je že od veselja mel roke, da ga bo uničil ali mu vsaj občutno škodoval — je sramotno propadel, gospod Križman je bil dobiti zadoščanje in vrh tega izpolnila se je njegova želja, da bo čez dolgih sedem let zopet živel s svojo družino, dasi je bil tudi tu prav rad. Bodi mu še enkrat tem potom najsrčnejša zahvala za vse kar je storil posamezniku in sploh za dobro stvar.

Iz Kamnogorice. Pred kratkim smo sporočili, da je bil v Jelovci ustrelen od nekega Dobravčana krasen jelen. Po zahtevu gospoda Adolfa pl. Kappusa iz Kamnogorice pa je bil ustrelen v Kamnogoriškem lovu, katerega ima gospod Kappus v najemu od občine, radi tega se bode vršila v kratkem sodnijska obravnava, ker je lovec obdolžen, da je prekoračil mejo in zašel v Kamnogoriški lov, jelena pa si pridržal ter razprodal. Kmalu na to so ljudje opazili tam v bližini krasnega jelena in dve košuti. Te dni pa so videli delavci, ki spravljajo les, na daljavo 80 metrov medveda, ki tehta po izjavi delavcev do šest centov. To je najbrže oni medved, ki se je priklatil v naše kraje, katerega so delj časa brezuspešno zasledovali Nemilčani, Selčani in Kropenčani. Takih lovov pri nas na Kranjskem ni, da bi se toliko izvanredne divjačine in celo kosmatine medved nahajal. Ta lov ima od občine Kamnogoriške v najemu že veliko let Adolf pl. Kappus, župan v Kamnogorici, ki plačuje letno najemnino v vrednosti par starih škorjen. Pa recite, da nismo dobri občani po receptu deželnega odbora kranjskega, kateremu naš dični gospod Adolf pl. Kappus zaupnice deli.

Občan.

Porotne razprave pri novomeškem okrožnem sodišču se prično v ponedeljek, dne 24. novembra. To pot bo zasedanje nenavadno kratko ne samo po številu porotnih dneh, ampak tudi po številu slučajev. Odrejeni za poroto so namreč samo trije slučaj in sicer: V ponedeljek Ferdinand Matzle, poizig; v torek Alojzij Erjavšek, Peterlin Vincenc, rop; v sredo Franc Gabrijel, uboj. — V obče se je mislilo, da pride pred to zasedanje tudi znani slučaj roparskega umora na Tolstem Vrhu in par tiskovnih pravd proti »Dol. Novicam«. Pa glede roparskega umora še zdaj niso dobili pravega krivca in bo ta zagonetni slučaj najbrže pokopan kot je bil enak slučaj storjen pred par leti na cesti pri St. Petru. Proti »Dol. Novicam« pa doslej še ni bilo uvedeno postopanje uvodne preiskave.

Vsedijaški slovenski shod na Dunaju se vrši v soboto, dne 22. t. m. ob pol 9. zvečer pri Leithnerju I. Auerspergstr. 6. Dnevni red: podporniške zadeve.

Kinematograf »Ideal«. Samo danes se še predvaja pretresujoča drama »Živ in mrtev« ali »Roman po nedolžnem obsojenega« ter vlezabavna burka »Makov klobuk« ki vzbuja nepopisen smeh. Jutri specialni večer z dramo »Strupena kača«. — V soboto drama »Mrtvi govore«.

Nezgod. V Samassovi tovarni je vajenec Ladislav Arnsč obla na stroju neko kovino in prišel med tem z kazalcem in mazincem v stroj, kateri mu je oba prsta zmečkal. — Istotam se je ponesrečil livar Franc Škrjanc pri topjenju neke kovine. Nekaj take topljine mu je padlo na levo nogo in ga tako opekla, da je moral ostati na zdravnikovo odredno doma.

Koncert v kavarni »Evropa« je danes zvečer. Igra društveni orkester.

V soboto, dne 22. novembra ob 8. uri zvečer javen

volilni shod

za deželnozborske volitve v gostilni pri »Novem svetu« na Marijo Terezijo cesti. Volilci iz Kollzejskega okraja vsi na shod!

Društvena naznanila.

Društvo slov. profesorjev v Ljubljani priredi v soboto 22. t. m. prijateljski sestanek pri Tratiniku (Sv. Petra cesta). Začetek ob 8. zvečer. Važni razgovori. Pridite, tovariši! — Odbor.

Opozarjamo na zabavni večer društva slov. trg. sotrudnikov v Ljubljani, ki bo v soboto 22. t. m. v mali dvorani Narodnega doma. Obširen, zanimiv spored z komikom g. pl. Sladovičem in »Vodiško Johancem« je porok, da bo ta priredba v zabavnem oziru nadkriljevala vse dosedanje in smelo trdimo, da bo to res večer smeha in zabave. Po sporedu ples. Začetek ob pol 9. zvečer. Vstopnina 80 v za osebo.

Kdor še ni bil v Vodcah in se ni osebno prepričal o čudežih, naj ne zamudi prilike si iste ogledati v soboto na zabavnem večeru društva slov. trg. sotrudnikov v mali dvorani Narodnega doma. Posebno velja to za one, ki ne verujejo na sveto Johanco.

Strelsko društvo »Sigurnost« v Ljubljani v gostilni pri »Mačku« prične letošnje streljanje danes, dne 20. t. m. ob 8. zvečer.

Kranjski avtomobilni klub je imel predčerašnjem svoj redni občni zbor pod predstvom barona Liechtenberga v srebrni dvorani grandhotela »Union«. Tajnik Govekar je poročal o delovanju v letošnjem letu in omenjal predvsem veliko avstrijsko avtomobilno tekmo, ki je vozila po naši deželi dne 23. julija t. l. Vse varnostne odredbe in markacije so bile izvršene deloma od kranjskega avtomobilnega kluba, deloma po od dotičnih c. kr. okrajnih glavarstev. Skupno s koroškim avtomobilnim klubom se je priredila dvadnevna konkurenčna vožnja in sicer dne 15. in 16. avgusta na 550 km dolgi progi. Kot zmagovalce v tej, v športnem oziru jako težavni vožnji, je bil g. Oton Wolf, trgovec v Ljubljani, ki je prevozil progo brez vsake kazenske točke. Kranjski deželni odbor je za najboljšega vozača daroval krasno častno darilo. Športno vodstvo tekme je imel gospod inženir Konrad Krenner, katerega zasluga je, da je tekma vsestransko izborna uspela. Avtomobilne karte za Kranjsko bode izdala s pomočjo avstrijskega avtomobilnega kluba tvrdka Hözel na Dunaju. Avtomobilna sezona v Ljubljani je bila v letošnjem letu jako živahna, posebno mnogo se je opazilo inozemskih avtomobilov. Velike važnosti so avtomobilni linije, ki so se v zadnjem letu uvedle na več krajih, kakor Ljubljana-Celje, Rakek-Prezid, Postojna-Gorica, Krško-Novo mesto, Logatec - Idrija, Škofja Loka-Ziri. V letu 1913 so pristopili h klubu sledeči člani-avtomobilisti: Sir Dit Mayercord, Paris, baron Ringhofer, Dunaj, deželni odbornik dr. Vlad. Pegan, ravnatelj Janko Jovan, Ljubljana, gdč. Olga Pado-wetz, Sv. Katarina pri Trzinu, dr. Demeter vitez Bleiweis, c. kr. stotnik, Karl Handel, Ljubljana, ter se za prihodnjo sezono pričakuje zopet nekaj novih članov. Po končanem poročilu tajnika izročil je predsednik gosp. Otonu Wolfu dragoceno častno darilo dežele Kranjske za kranjsko-koroško tekmo. Blagajnik g. Oskar Schmitt poroča o stanju blagajne in predloži račune, ki se revidirajo od 2 računskih revizorjev. Na predlog odbora se izvoli enoglasno prejšnji predsednik g. Friderik baron Born za častnega člana za velike zasluge, ki si jih je pridobil kot ustanovitelj in večletni predsednik kluba. Izroči se mu okusno izdelana častna diploma. Ker je baron Liechtenberg izvolitev predsednika hvaležno odklonil, je bil per aklamationem g. dr. Karl baron Born izvoljen za predsednika. Pri nadaljnjih volitvah sta bila izvoljena zopet dosedanja podpredsednika Leop. baron Liechtenberg in g. veleindustrialec Vinko Majdič. V odbor so bili izvoljeni: Knez Hugo Windisch-

grätz, Leo baron Baillou, dr. Demeter vitez Bleiweis, član ravnateljstva Deželne zveze za tujski promet dr. Val. Krisper, inženir Konrad Krenner, c. kr. stotnik Karl Handel (športnik), lekarnar Rihard Sušnik (blagajnik), Oskar Schmitt in tajnik Karel Govekar. V športni odsek se izvoli še Peter Majdič, Celje, inženir Konrad Krenner, stotnik K. Handel, zastopnik dežele Kranjske je stavbni nadsvetnik A. Klinar, virilist c. kr. avtomobilnega kluba je eksceleuca mejni grof Pallavicini, za računsko pregledovalca: inženir Milan Lenarčič in trgovec A. A. Kregar. Športni odsek se takoj naprosi, da predloži radi izletov in voženj za prihodnje leto predloge v prvi odborovi seji. V letošnji zimski sezoni naj se priredi-jo tudi družabni večeri v klubovih prostorih hotela Union. Glede izdaje »Triptique« (colninski listki) za tuje države, se naprosi predsednika, da se informira v tej zadevi na Dunaju, da zamore tudi Kranjski avtomobilni klub izdajati za svoje člane take listke. Živahna debata se je razvila v zadevi mednarodnih cestnih varnostnih znakov, ki so na državnih in deželnih cestah jako potrebni. Sklene se, da vložijo v tem smislu prošnjo na državno cestno oskrbnitvo. Ker je dnevni red izčrpan, zaključijo predsednik zborovanje ter se zahvali v toplih besedah baronu Liechtenbergu in Vinko Majdiču za vestno vodstvo kluba in uspešno sodelovanje pri obeh športnih tekmah letošnje avtomobilne sezone.

»Klub slov. tehnikov« v Pragi naznanja, da se vrši prva klubova seja v petek, dne 21. novembra ob 8. zvečer v prostorih akad. društva »Adrijec«. Predava tovar. Verius Švajger: O železničnih strojih.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. V soboto, dne 22. t. m., se vpri-zori A. Strindbergova drama »Oče« z gosp. ravnateljem Ignacijem Boršnikom v naslovni vlogi. — V nedeljo, dne 23. t. m., se ponovi popoldne ob 3. pri premieri tako lepo uspela narodna igra »Revček Andrejček«, zvečer ob 7. uri pa se po dolgem času igra zopet enkrat nad vse zabavna veseloigra »Sladkosti rodbinskega življenja«.

Prihodnje gostovanje hrvaške opere bode nibrže na praznik 8. decembra in 9. decembra. Pela se bode opera »Lakmé« (noviteta), v torek pa »Madame Butterfly« in na praznik popoldne ljudska predstava z znameniti cenami na splošno zahtevanje »Nikola Subić Zrinski«.

V dramatično šolo slovenskega gledališča se je mogoče vpisati vsak dan (kadar ni predstave) med 6. in 7. uro zvečer, in sicer v gledališki dvorani (II. nadstropje).

Umetnost.

Koncert »Glasbene Matice«. V nedeljskem koncertu nastopi tudi izreden talent, ki je šele 15. leto dovršil, pa se že lahko ponaša s sijajnimi uspehi kot produktiven in reproduktiven umetnik Jurij Szell. Leta 1897. v Budapešti rojen, se je od 1904 naprej izobraževal na Dunaju v klavirski umetnosti pri profesorju Robertu, v teoriji in kompoziciji pri prof. Försterju in prof. Mandyczewskemu. Kot 11leten deček — zvan »Wunderknabe« — je koncertiral prvokrat s »Tonkünstler« orkestrom pod Nedbalom, ki je izvajal tudi njegovo prvo uverturo. V istem letu je koncertiral pod vodstvom pl. Schucha v izvanrednem koncertu draždanske dvorne opere, kjer je prednašal svoj »Rondo« za klavir in orkester sam, generalni direktor pl. Schuch pa je dirigiral njegovo uverturo. Nadaljni koncerti njegovi so sledili v Londonu v velikanski Albertovi dvorani, kakor tudi »Queens - Hall« (obsežni dvorani), dalje v Monakovem (Konzertverein) in v Pragi (nemško deželno gledališče). Med njegovimi skladbami je dosegel njegov kvintet v E-duru pri Rosé kvartetu in pri dunajskem Tonkünstlervereinju največji uspeh. Klavirski part te skladbe je igral na Dunaju sam in gre ga igrati ravno sedaj v Trst s komornim koncertom »Tržaškega kvarteta Jancovich« 26. novembra. Svojo novo veliko simfonijo dirigiral bo še letos na Dunaju, Berlinu, Düsseldorfu in drugod. Kar drugi veliki umetniki ne morejo doseči, dosegel je ta deček kot fenomenalen virtuoz, izredno nadarjen komponent in dober dirigent, da je imel velike koncertne dvorane »Grosser Musikvereinssa« na Dunaju, v Berlinu in Londonu razprodane. Dunajske in londonske kritike smatrajo njegov nastop kot znamenit pojav in ga resno primerjajo z mladim Mozartom in Mendelssohnom.

Rnjževnost.

— **Kosi Anton:** Božidar Flegerič. (Življenjepis in pesmi. Ob odkritju pesnikovega nagrobnika in spominske plošče.) — Nesrečnemu Flegeriču, nadarjenemu človeku in pesniku je letos v počitnicah poseben odbor oskrbel spominsko ploščo na njegovem domu v Vodrančah nad Središčem ter mu postavil nagrobni spomenik. Tajnik tega odbora, gospod nadučitelj Anton Kosi v Središču je ob tej priliki izdal lično brošuro, kjer opisuje razvoj Flegeričev ter odtiskuje najznejše njegove pesmi. Take monografije so zelo važen prispevek za kulturno zgodovino naroda. In zato priporočamo Kosičev spis, in to tem bolj, ker je čisti izkupiček namenjen v pokritje še neporavnanih stroškov za spominsko ploščo in nagrobnik. Knjižnica štane s poštnino vred 50 v, ki se pošilja na naslov g. Kosija. Imena odjemnikov se bodo priobčila.

— **Lovec,** list za lov in ribarstvo ima v 11. šte. sledečo vsebino: »O fazanih, Fran Lokar: »Velika divja raca, Julij Bučar: »Preglednica poljske tekme frmačev, »Sarena postrv in rdeča postrv na Kranjskem, prof. Ivan Franke in listek »Mrharje«.

Razne stvari.

* **Goreč parnik.** 15 milj od otoka Wight so zapazili obrežni čuvarji veliko ladjo v plamenu. Na mesto nesreče je odpluta takoj ena vojna ladja in več rešilnih parnikov z rešilnimi čolni.

* **Roparski napad.** Iz Krakova poročajo, da so napadli roparji kolodvor Osvieim in menjalnico tvrde Mendelssohn. Pri napadu so težko ranili blaginjnika Siegmanna. Roparji so odnesli ves denar, kar ga je bilo na postaji in v menjalnici.

* **Roparski napad na ruski vlak.** Iz Jekaterinoslava poročajo: Na nekem vlaku južne železnice je napadlo osem oboroženih roparjev ponoči med postajama Krosnopavlovsk in Gersevanovski nekega bančnega slugo. Ukrali so mu 120.000 mark, nakar so ustavili vlak ter pobegnili.

* **Senzacionalna aretacija.** V Varšavi so aretirali 90 trgovcev in prekupcev z dekleti. Aretirali so jih na ovadbo iz Argentine izgnanih izseljencev. Policija je zalotila skoro celo družbo, zbrano v neki konditoriji, kjer so igrali brezvestni trgovci šah, domino in druge igre.

* **Senzacionalen preobrat v aferi Beilis-Jušinski.** »Daily Mail« poroča, da se je posrečilo ruski policiji, da je zasledila pravega morilca dečka Jušinskega. Kako je prišla policija morilecu na sled, še ni znano. Preiskava se vrši strogo tajno, zagotavlja pa se od strani policije, da bo pravi morilec v kratkem aretiran.

* **Kolera v Carigradu.** Glasom uradnih poročil iz Carigrada se je pojavila v mestu in v predmetih zopet prava azijska kolera. Vsak dan dovažajo v bolnice nove bolnike. Več oseb je že umrlo, zdravniška preiskava je dognala, da so umrle za kolero. Večinoma so to begunci, ki se vračajo sedaj iz Male Azije v Carigrad.

* **Vlom v polkovno blaginjo.** Iz Krakova poročajo: V Bochniji je pred tremi dnevi vlomilo več banditov v polkovno pisarno ondodnega 57. pešpolka, odprlo polkovno blaginjo ter ukradli več nego 3000 kron. Istega dne je pobegnil infanterist Piotrowski, ki je brezdvomno sodeloval pri vladu. Dozdaj se še ni posrečilo dobiti ga.

* **Ruski dijaki na praški nemški univerzi.** Vsled omejitve sprejema ruskih dijakov na nemške universe se je oglasilo izredno veliko število ruskih dijakov na nemški univerzi v Pragi. Vsled tega nepričakovanega naraščanja je sklenil profesorjski kolegij, da ne sprejme v prihodnjem semestru nobenega nemškega dijaka in da se bo ustanovil numerus clausulus za nemško dijaštvo.

* **Ukradena turška denarna pošiljatev.** Otomanska banka v Carigradu je poslala otomanski banki v Parizu 40 zabojev zlata. V vsakem zaboju je bilo zlata v palčah za okroglo 120.000 frankov. Cela pošiljatev je bila vredna približno 5 milijonov frankov. V Parizu so konstatirali, da manjka iz enega zaboja za približno 46.000 frankov zlata. Preiskava je dognala, da se je izvršila tatvina med Kolinom in med Erque-linom.

* **Nadvojvoda Franc Ferdinand v Windsorju.** Dvorni lov, ki ga je priredil angleški kralj Juri na čast gostoma iz Avstrije, je imel kljub slabemu vremenu izredno dober uspeh. Po lovu se je vršil skupen obed, katerega so se udeležile tudi dame, ki so ostale v gradu. Drugi dan se je lov nadaljeval. Po lovu si je prestolonaslednik ogledal kraljevski mavzolej. Ostal je pri sarkofagu kralja Edwarda skoro četr ure. Na grobe kra-

lice Viktorije in kralja Edwarda je položil nadvojvoda vence iz loži in krizantem.

* **Eden največjih mlinov na Ogrskem pogorel.** V ponedeljek jutraj je izbruhnil požar v Ezeledskem parnem valjčnem mlinu. Mlin je last budimpeštanske akcijske družbe »Victoria« in je bil eden največjih provincijalnih mlinov na Ogrskem. Kako je ogenj nastal še ni znano. Rešili so samo delavce, knjige in blagajno. Mlin pa je s celo zalogo in z vsemi skladišči popolnoma pogorel. Pri gašenju se je smrtno nevarno poškodoval en delavec. Mlin so cenili s stroji vred na 2 milijona kron, zalogo pa na približno 4 milijone kron.

* **Napačna poročila o Judu Beilis.** — Obnovitev preiskave. V Petrogradu so se razširile nenadoma jako razburilive vesti, da so neznani zločinci umorili Beilisa. Te vesti so prišle iz Kijeva. Dokazalo pa se je, da so te vesti neresnične. Nastale pa so vsled tega, ker so našli na svetu pred znano Zajčovo opekarno truplo nekoga moškega, ki pa ni bil Beilis. — Bolj resnične so pa vesti, ki tudi prihajajo iz Kijeva, da se bo preiskava glede umora dečka Jušinskega obnovila, ker hočejo na vsak način dognati, kdo je pravi morilec.

* **Opeharjeni romarji.** V Neaplju je sedaj velik oddelek ameriške mornarice, Pater Reaney, katoliški kaplan pri mornarici, je spravil skupaj 400 mornarjev, ki so se namenili, da se peljejo v Rim obiskat papeža. Pater Reaney se je pogodil v svrhu vožnje v Rim z nekim laškim agentom za 20.000 lir katere mu je tudi takoj izročil, da preskrbi ta za verne mornarje posebni vlak iz Neaplja v Rim in nazaj. Komaj pa je agent dobil denar, jo je popihal neznano kam in pobožni mornarji bodo morali ostati kljub svojim denarnim žrtvam po zaslugi vnetega kaplana in navihanega agenta v Neaplju.

* **Orkan v severni Ameriki.** Iz New Yorka poročajo: Zadnji veliki viharji na kanadskih jezerih so zahtevali grozne žrtve. 279 mož moštva tovornih parnikov pogrešajo. Med ponesrečenimi tovornimi parniki je tudi eden, ki se je potopil z 32 možmi. Z nekim drugim parnikom je utonilo 18 oseb. Število žrtv se še ne more natančno označiti. Katastrofalno neurje v Ohio je povzročilo grozno škodo. V Clevelandu je sneg več čevljev visok. — Iz Toronto poročajo, da se je vsled viharja na velikih jezerih potopilo dvajset tovornih parnikov in kakih sto oseb.

* **Ponesrečena ekspedicija dr. Stefana.** Meseca aprila se je odpravila iz Novega Jorka s parnikom »Karluk« angleška ekspedicija dr. Stefana, katere so se udeležili med drugimi tudi bivši zoolog Shakletonove južnopolarne ekspedicije James Murray, oceanograf dr. Forbes Makay in antropolog Beuchat. Ekspedicija je imela načrt, da obišče Viktorijo, znana zlata polja Noma in do sedaj še nepoznato severno obrežje Alaske. Dr. Stefanson je imel namen odpreti prometno pokrajino severno od Alaske, ki so baje jako bogate. Iz Novega Jorka prihajajo poročila, da je zalotil ekspedicijo v Beringovi cesti strašen vihar, ki je razbil parnik. Vsi udeleženci so baje poginili. Potrjeno to poročilo še ni.

* **Druga Tarnowska.** Milanski »Secolo« poroča o aferi soproge stotnika Oggiolija, ki je ustrelila svojega slugo, sledeče: Po izpovedbi orožnika Stringhinija, prijatelja ustreljenega častniškega sluga Polinanteja, se je pričelo intimno razmerje med grofco Tiepolovo in častniškim slugo njenega soproga poleti. Grofica mu je baje pošiljala s svojega letovišča nežne razglednice, ki jih je podpisavala z moškim imenom »Mario«. Sluga je bil baje ljubosumen na grofico in jo je enkrat celo prisilil, da je odšla z nekega plesa v San Remu, kjer je nekoliko preveč plesala z nekim mladim častnikom. Dobival je baje od grofice vsak mesec tudi večje denarne zneske. Izpovedbo služkinje grofice pričakujejo z velikim zanimanjem.

* **Vohunski blid v Genovi.** — Francoski vohuni v Pulju in v Trstu. V Genovi so aretirali nekega francoskega častnika in inženirja francoskega vojnega ministrstva, ki je imel celo mednarodno pisarno za vohunstvo. Preiskava, ki traja sedaj že 6 dni — zaslišanih je bilo že nad 40 prič — je dognala, da je omrežila ta pisarna celo Nemčijo, Avstro-Ogrsko, Švico in Italijo z vohuni, ki so vohunili v prid Francoski. Pri preiskavi so našli razne dokumente, ki pričajo, da je bila ta pisarna izborna obveščena o vseh vojnih pripravah sosednih držav. Dobili so poleg raznih načrtov nemških, avstrijskih in laških obmejnih utrdb tudi popolne mobilizacijske načrte teh držav. Posebno dobro je bila poučena pisarna o vojaških tajnostih avstrijskih. Zapolnili so cele odnose tajnih strelnih in vojnih instrukcij za avstrijsko ar-

mado. Laški listi poročajo, da je dobila ta pisarna največ podatkov glede Avstrije iz Trsta in iz Pulja, kjer ima dobro plačane in dobro informirane poročevalce, katerim pa do sedaj še niso prišli na sled.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Dunaj, 20. novembra. Vojni odsek ogrske delegacije je imel danes ob 10. dopolne sejo, v kateri je predložil vojni minister Krobatin vojaški proračun s kratkim ekspozejem. Govoril je nemško. Obširnejše je utemeljeval vojne priprave, ki jih je morala monarhija izvesti v času krize. Te priprave so vnovič pokazale enotni sestav avstrijske armade in stari njen duh, ki je omogočil brezhibno izvršitev vseh korakov. Svetovni dogodki pa so dali povod, da mora tudi avstrijska armada svoje sile ojačiti, da ne zaostane za sosedji in ne zmanjša svoje zvezne vrednosti. Kar se tiče financ, se kažejo potrebe armade v naknadnih zahtevah za one odredbe, ki so bile potrebne tekom krize in v zvišanih zahtevkih za bodoča leta, ki so v zvezi z organizacijskim programom vojske. — Vojni minister skicira ta program ter pojasnjuje posamezne točke. Končno prosi za odobritev proračuna. Debata o ekspozeju in o proračunu se bo vršila šele v prihodnji seji, ki se vrši 1. decembra.

Dunaj, 20. novembra. Zunanji odsek ogrske delegacije prične debato o Berchtoldovem ekspozeju v petek dopoldne.

Dunaj, 20. novembra. Delegati nemškega Nationalverbanda so imeli danes dopolne sejo, v kateri so se posvetovali o stališču, ki naj je zavzamejo v delegaciji. Posvetovanje ni imelo nobenega uspeha, ker vztrajajo češki delegati na opozicijskem stališču.

Državni zbor. — Odseki.

Dunaj, 20. novembra. Proračunski odsek državnega zbora je nadaljeval debato o izseljeniški aferi. Govoril je poslanec Bugatto. Debata je bila danes zaključena. Oglašeni je še 29 govornikov.

Dunaj, 20. novembra. Načelnik narodnostnega odseka, poslanec Pernsterfer, je sklical za danes dopolne sejo, ki pa ni bila sklepna, ker večina poslancev, med njimi Čehi, ni prišla.

Dunaj, 20. novembra. Socijalno-politični odsek je nadaljeval danes debato o zakonski osnovi glede zavarovanja pokojnin.

Odpust nadomestnih rezervistov.

Dunaj, 20. novembra. Vojno ministrstvo je izdalo ukaz, da se imajo odpustiti nadomestni rezervisti letnikov 1910 in 1911, ki vrše sedaj aktivno službo. Odpust naj se izvrši s 25. novembrom. Nadomestni rezervisti letnika 1912 pa se odpuste sredi decembra, v kolikor bodo to dovoljevale vojaške potrebe zlasti z ozirom na zvišano mirovno stanje obmejnih stotnij.

Volitve v praški občinski svet.

Praga, 20. novembra. Pri včerajšnjih ožjih volitvah za praški občinski svet so zmagali v Holesovcih socialni demokrati s pomočjo narodnih socialcev. V Novem mestu so zmagali v III. razredu narodni socialci in državno-pravni. V Libnu so bili izvoljeni socialni demokrati. Opozicija bo imela sedaj v občinskem svetu 15 mož, dočim je imela do sedaj samo 3 zastopnike.

Pasivna resistenca čeških učiteljev.

Dunaj, 20. novembra. Češki učitelji nameravajo prirediti 2. dec. veliko demonstracijo 20000 učiteljev pred namestništvom, da dobe, točen odgovor glede učiteljskih plač. Če takega odgovora ne dobe hočejo začeti najprej s pasivno resistenco in morda pozneje stavko.

Dunaj, 20. novembra. Ministrski predsednik je izjavil napram neki deputaciji nemških učiteljev s Češkega, ki je grozila s pasivno resistenco, da bi smatral tako resistenco kot sabotažo, nekako službeno obstrukcijo, ki bi bistveno zadevala razmerje med državo in učitelji.

Gališko vprašanje.

Dunaj, 20. novembra. Ukrajinski deželnozborski klub je sklical za soboto v Lvov. Predno se je odpravil poslanec Lewicki z Dunaja, je konferiral z min. predsednikom Stürgkhom, Namestnik Korytowski ostane za sedaj v Lvovu in bo vodil tam pogajanja z Rusini.

Lvov, 20. novembra. Plenarna seja ukrajinskega deželnozborskega kluba se vrši v soboto.

Šibenik — Avstrijska vojna luka.

Dunaj, 20. novembra. Vodstvo avstrijske mornarice se je odločilo, da zgradi v Šibeniku vojno luko. Do

sedaj ima Avstrija samo dve vojni luki in sicer v Pulju in v Kotorju. Kotor pa ni sposoben za bazo večjih mornariških odločilnih operacij. Vojno ministrstvo in uprava mornarice sta se že delj časa bavila s tem vprašanjem. Sedaj je vprašanje rešeno. Šibenik je jako pripraven za vojno luko bodisi glede konfiguracije pristanišča kakor tudi glede ugodne lege otokov pred pristaniščem. V Šibeniku se ustanovi tudi posebno pomorsko okrajno poveljstvo.

Afera radi opatijske igralnice.

Opatija, 20. novembra. V čitalnici »Zori« je prišlo do ostre kontroverze med odvjetnikom dr. Gjuro Červarjem in odvjetniškim kandidatom dr. Ivanom Orličem. Dr. Červar je hotel s pasjim bičem napasti dr. Orliča in naščuvati nanj svojega velikega psa, češ, da je on pisal napade v »Riečkem Novem Listu« na njegovo osebo zaradi znane opatijske igralnice. Dejanski spopad so preprečili v čitalnici navzoči člani. Dr. Orlič je vložil proti dr. Červarju tožbo. Dr. Červar je bil, kakor je znano, pravni zastopnik in nočni inšpektor opatijske igralnice, kar mu je donosalo ogromne dohodka. Čim je bila igralnica zatvorjena, je dr. Červar seveda izgubil te lepe dohodka, zato se sedaj na vse načine peha, da bi zopet pri vladi izposloval dovoljenje, da bi se igralnica zopet otvorila. Dr. Červar je po političnem mišljenju hrvatski pravaš-klerikalec.

Hrvatska.

Dunaj, 20. novembra. Sem sta dospela komisar baron Skerlec in minister za Hrvatsko grof Pejacsevich ter konferirala z ogrskim ministrskim predsednikom grofom Tiszom o rešitvi hrvatskega vprašanja. Ob 1. popoldne je včeraj sprejel cesar barona Skerleca v posebni avdienci.

Dunaj, 20. nov. Baron Skerlec je bil pri cesarju grof Tisza. Med obema avdiencama so se vršila posvetovanja med grofom Tiszom, ministrom za Hrvatsko Pejacsevichom in Skerlecem. Najbrže je padla odločitev že včeraj. Hrvatski sabor se bo sestal najbrže že sredi decembra.

Dunaj, 20. novembra. Iz ogrskih krogov poročajo, da je cesar včeraj odobril predloge glede rešitve hrvatske krize. Komisar Skerlec bo še tekom tega tedna imenovan za bana. Danes popoldne se vrši v Budimpešti ministrski svet, katerega se udeleži tudi baron Skerlec. O izidu ministrskega sveta bo grof Tisza obvestil cesarja. Razpis novih saborskih volitev se izvrši najbrže prihodnji teden.

Iz francoske vojske.

Pariz, 20. novembra. General Faurie objavlja v »Tempsu« poročila generalov Joffre in Chomer ter ob enem pojasnila, ki vzbujajo skupaj s temi poročili veliko pozornost in bodo prišla najbrže tudi pred parlament.

Pariz, 20. novembra. Mornariški minister Baudin je baje izjavil napram nekemu poročevalcu, da imajo sedaj vse francoske vojne ladje prve vrste nove zaloge smodnika. Da se preiskusha smodnik za francosko vojno mornarico je francoska vlada ustanovila poseben laboratorij, ki je stal 600.000 frankov in bo že v najkrajšem času začel delovati. Minister je dostavil, da je prišel po padcu Skadra, ko se je zdel zunanji položaj vznemirljiv, v Toulon ter je sporazumno z admiralatom odredil, da morejo dobiti vse vojne ladje nemudoma potrebni smodnik. Sedaj nadomeščajo ta smodnik z novim.

Pariz, 20. novembra. Včeraj se je pričela obravnava proti čeli vrsti sindikatistov, ki so obtoženi protivojaške propagande in agitacije v vojašnicah. V okolici justične palače so organizirali varnostno službo.

Španski kralj na Francoskem.

Rambouillet, 20. novembra. Predsednik Poincaré je odredil včeraj španskemu kralju lov. V kraljevem spremstvu sta bila bivša predsednika Francoske Loubet in Fallières ter ministra Pichon in Briand. Predsednik Poincaré se lova ni udeležil.

Dogodki v Mehiki.

Brownsville (Texas), 20. nov. Glasom poročila vstaškega generala Gonzalesa je bilo mesto Victoria, ko so je morale v terek zvečer zvezne čete po dvadnevem boju zapustiti, popolnoma porušeno.

New York, 20. novembra. Nemški poslanik v Mehiki je svetoval nemškimi društvom, da naj se člani zbero ob obali.

New York, 20. novembra. Glasom brzojavke iz Brownsvilleja (Texas) je zavzel vstaški general Gonzales mesto Victoria in poklal celo garnizijo do zadnjega moža. Gonzales poroča, da je bila ta bitka najbolj krvava med celo revolucijo.

Mehiko, 20. novembra. Člani nemške in avstro-ogrskje kolonije so se sestali v terek zvečer ter so se bili posvetovali o obrambi za slučaj, da pride v mestu Mehiki do nemirov.

London, 20. novembra. Glasom poročila, ki je prinašajo »Times« je ameriški rok za odgovor na noto Zedinjnih držav že potekel. Washingtonska vlada pa še vedno upa, da bo prišlo do mirne rešitve. Za sedaj hočejo Zedinjene države samo blokirati Veracruz in nekaj mest ob obali. Baje je Huerta že zapustil svojo palačo v Mehiki in se preselil v Chapultepec. Polkovnik Pasqueira je dobil poročilo, da je iz Japonske že na poti v Mehiko za Huerto 20.000 pušk, 45 topov in 15 milijonov patron. Konstitucionalisti se trudijo razdreti vse mostove. V glavnem mestu vlada zelo mučno razpoloženje. Ljudstvo še vedno v trumah beži. Prebivalstvo se boji, da se posreči vstašem pretrgati zvezno z Veracruzom. Huerta je zbral vse razpoložljive čete, da jih pošlje proti Orizabli, kjer se zbirajo vstaši, da prodro do železnice v Veracruz.

New York, 20. novembra. Glasom brzojavke iz Mehike je izjavil Huerta napram svojim prijateljem, da se mu zdi posredovanje verjetno. Pred par dnevi je izdal na posamezne gubernatorje povelje, da mu takoj naznanijo število vojakov, ki jih morejo postaviti do danes (četrtka), ko se otvori kongres.

Barbados, 20. novembra. Tu ležeče angleške križarke so dobile povelje, da nemudoma odplovejo pred Veracruz. Odplule so o polnoči.

Dogodki na Balkanu.

Črna gora.

Cetinje, 20. novembra. Avstro-ogrski poslanik Giesl se je včeraj poslovil od kralja. Baje se bo ustanovilo na Dunaju črnogorsko poslanstvo. Za poslanika bo baje imenovan bivši minister Matanović.

Srbija v novih pokrajinah.

Belgrad, 20. novembra. Srbska vlada je v srbsko-albanskih mejnih pokrajinah odredila, da prično delovati civilne oblasti. Kralj je ukazal, da je treba z vso strogostjo zasledovati vse one osebe, ki se nočejo podvreči srbskim oblastim.

Srbski poslaniki.

Belgrad, 29. novembra. Listi poročajo, da je kralj Peter podpisal imenovanja Spalajkovića za poslanika v Petrogradu in Boskovića za poslanika v Londonu. Kot poslanik pride v Atene Balugčić.

Bolgarska in Turčija.

Carigrad, 20. novembra. Pogajanja o bolgarsko-turški trgovinski pogodbi so se včeraj popoldne na poti pričela.

Grško-turška mirovna dogodba.

Carigrad, 20. novembra. Listi bodo prinesli jutri oficijalno besedilo grško-turške mirovne pogodbe. Posebno je treba naglasiti člen 14., ki pravi: Ker je Grška vlada prevzela obstoječe pravice, bremena in dolžnosti otomanske vlade napram železnici Solun-Bitoll napram orijentskim železnicam in železnici Solun-Dedeagaz za ono progo, ki se nahaja v pokrajinah, ki so pripadle Grški, se prenese vsa vprašanja, tičočja se teh železnic, pariški finančni komisiji. Člen 15. pravi: Obe državi se zavežeta, da izvedeta londonsko pogodbo in tudi njen člen 5.

Romunska.

Bukarešta, 20. novembra. Šef generalnega štaba romunske vojske, general Averescu, namerava odstopiti. **Bukarešta, 20. novembra.** Včeraj je dospela v Sinajo ruska misija. V Sinaji jo je sprejel kralj Karel. Misija se udeleži odkritja Suvarovega spomenika.

Turčija.

Carigrad, 20. novembra. List »Tasvir i Efkar« dementira poročilo nekaterih listov, da sta Rusija in Nemčija predložili porti nov načrt o reformah v Turčiji. Na porti so se vršila samo posvetovanja glede nastavljenja svetovalcev pri reformnem delu. List pravi, da bo porta odklonila vsak predlog, ki bi imel za vsebino tujo kontrolo.

Carigrad, 20. novembra. Izredne odredbe proti grškemu blagu, so bile preklicane. V veljavo stopi zopet 11% uvozna carina. Tudi podmorske mine v Smirni bodo v kratkem odstranili.

Albanija.

Bukarešta, 20. novembra. Princ Wied je zapustil včeraj Sinajo ter se odpeljal v Postupin. Med vesilami se vrše sedaj pogajanja zaradi albanskega prestolonasledstva. Kakor hitro bodo pogajanja končana, bodo vele-sile princu Wiedu ponudile albanski prestol. Gotovo je, da bo princ Wied sprejel kandidaturu.

Berlin, 20. novembra. Trozveza je kandidatura princa Viljema Wieda že sprejela. Tripelententa se še vedno ni oficijalno izjavila, neoficijalno pa je sporočila, da ni nasprotna tej kandidaturi.

Kavarna J. Zalaznik

priloga vsem ljubljanskim in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznano dobro

belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinije pecivo.

Kislo zelje

fino domače v sodčih po 50 in 100 kg razpošilja vedno in v vsaki množini ter najceneje trdka 4079

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se plačili.

Zastoj

in pošt. prosto dobi vsak na zahtevo svoj glavni katalog

s 400 slikami porabnih in darilnih predmetov vseh vrst.

Razpošiljalnica Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 444 (Češko). Nikljaske žepne ure K 4-20, srebrne ure K 8-40, nikljaske budilke K 2-90, ure na nihalo K 9, ure s kukavico K 8-50, gosli K 5-80, harmonike K 5—, samokres K 6—, Usnjato jekleno, manufakturno blago itd. v najbogatejši izbiri. Razpošiljanje po povzetju ali denar naprej. Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Samostojna eksistenca.

Kateri trgovski nastavljenec bi se rad osamosvojil in bolje obrestoval svoj denar, dobi na štaterski meji kompletno opremljen lokal.

Vprašanja na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „Sreča“. 4119

Staroznana

gostilna

v bližini Ljubljane, se daje v najem. Prednost imajo: mesar, pek ali prekopovalec živine. Kavcije 1000 kron.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 4099

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorne za vodo samo

STEARIT

(obl. varovano.) 2291 Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst zadržanje talne vlažnosti.

Nepremičljive fasade z apneni malto. Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko. Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila so me poverili, naj velik odstavek čevljev mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakov, usnje rjavo ali črno, galos z zbitimi podplati, večelegantni, najnovejša oblika, velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K. Razpošiljanje po povzetju. 4117

S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št. 61. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

Razglas.

Dne 10. decembra t. l. ob 10. predpoldne se bo dražilo pri o. kr. okr. sodništvu v Radovljici

posestvo

pod hiš. št. 70 na Brezjah.

Cenilna vrednost hiše z nepremičninami znaša 50.398 K 88 h. Najmanjši ponudek je 33.599 K 26 h. 4118

zdravniško priporočeno kraljstvo vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt. povzetju K 4-50. — Edina zaloga:

Br. Novaković, veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Cigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Učenec

se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovino z mešanim blagom

J. Modic v Novivasi pri Rakeku. 4114

Sveže prav dobro 4022

jetrne in krvave klobase

vsak terek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prekalalec, Stari trg št. 19, Ljubljana.

Prodajalka

večja slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi vstopiti v trgovino z mešanim blagom. Najraje kje na deželi. — Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 4087

Dobre vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne.

od 400—700 litrov

proda po nizki ceni.

Frani Cascio, vinski trg. Lingerjeva ulica št. 1. za Škofijo.

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti le s srečo! TURSKA SREČKA je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici.

POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. dec. 1913! 1 turška srečka z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 kron. 2257 Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani. št. 1. Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

A. KUNC

Ljubljana
Dvorski trg 3.

Velikanska zaloga oblek za gospode in dečke.

Najnižje, stalne cene.
Ceniki na razpolago.

št. 23.371.

4116

Razglas.

Glasom razglasa z dne 14. oktobra 1913, št. 27.439, je odredila c. kr. deželna vlada nadomestno volitev prisodnikov in namestnikov obrtnega sodišča v Ljubljani ter volitev obrtnih prisodnikov vskljnega sodišča in sicer za volilni razred delavcev, odnosno delojemalcev na nedeljo, dne 23. novembra 1913, za volilni razred podjetnikov, odnosno delodajalcev pa na torek, dne 25. novembra 1913.

Volilo se bo na več voliščih. Volilni delavci iz I. skupine (veliki obrati, izvemšji trgovske obrate), ki imajo legitimacije z zaporednimi številkami od 1 do inclusive 1244, volijo dne 23. novembra 1913 v telovadnici ljudske šole v Komenskega ulici; volilci, ki imajo legitimacije z zaporednimi številkami od 1245 do inclusive 2490, volijo v telovadnici ljudske šole na Cojzovi cesti in volilci, ki imajo legitimacije z zaporednimi številkami od 2491 do inclusive 3733 pa volijo v dekliški šoli pri Sv. Jakobu.

Volilni delavci iz II. skupine (mali obrati, izvemšji trgovske obrate), ki imajo legitimacije z zaporednimi številkami od 1 do inclusive 1010, volijo dne 23. novembra 1913 v veliki dvorani Mestnega doma; volilci pa, ki imajo legitimacije od 1011 do inclusive 2057 v mali dvorani Mestnega doma.

Volilni delavci iz III. skupine (trgovski obrati) volijo dne 23. novembra 1913 na mestnem magistratu (Mestni trg št. 2, pritličje).

Volilni delojemalci iz IV. skupine (višji nastavljenici) volijo dne 23. novembra 1913 ob 10. uri zjutraj do 12. ure opoldne v veliki dvorani Mestnega doma.

Volilni podjetniki iz I. in II. skupine (veliki in mali obrati, izvemšji trgovske obrate) volijo dne 25. novembra 1913 v veliki dvorani Mestnega doma.

Volilni podjetniki iz III. skupine (trgovski obrati) volijo dne 25. novembra 1913 na mestnem magistratu (Mestni trg št. 2, pritličje).

Volilni delodajalci iz IV. skupine (višjih nastavljenecv) volijo dne 25. novembra 1913 v mali dvorani Mestnega doma.

Volitev se prične vsakokrat, izvemšji IV. skupine delojemalcev, ob 8. uri zjutraj in konča ob 12. uri opoldne. Sicer pa bode na legitimacijah označba volišča in volilnega časa.

Ob navedenih dnevih otvori volilni komisar ob določeni uri volitev ne glede na število došlih volilcev, ter jo zaključi ob določeni uri, nakar smejo glasovnice oddati samo še oni volilci, ki se nahajajo v volilnem lokalu.

Volilci se na ta način, da v volilnem imeniku vpisane osebe oddajo osebno glasovnico, pri čemer je pokazati izkaznico v svrhu, da jo volilni komisar zaznamuje. Osebe, ki nimajo izkaznice ali pa že imajo zaznamovano izkaznico, ne morejo voliti.

Radi tega se vsi volilni upravičenci, ki tri dni pred začetkom tozadevne volitve ne bi prejeli izkaznic, pozivljajo, da iste dvignejo pri občinskem uradu (mestni ekspedit, Mestni trg št. 27, III. nadstropje).

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. novembra 1913.

Slikanice.

A—B—C v podobah s pesmicami	1-60
Blažek in Tomažek	1-60
Hitra voznja po železnici	1-60
Hrošči in žuželke v podobah	1-80
Kaj pripoveduje čarovnica	1-20
Knjiga za slikanje dopisnic:	
1. Mladi umetniki	1-—
2. Otroški vtrec	1-—
3. Za kratek čas	1-—
4. Zaklad za otroke	1-—
Lahkih nog naokrog. (Najnovejši.)	2-80
Metulji v podobah	—80
Modri Janko Vesela knjiga s podobami	—240
Našim malim. Vzgojne slike iz sv. pisma	—90
Noetova barka. Živalstvo v podobah	1-50
Palčki Poljanci	—360
Pavluša in Nuša — dva škrtata	—160
Pepelka. Pravljičica s podobami	—60
Planinske cvetke v podobah	—80
Podobe iz živalstva	—80
Radost malih	—40
Robinson starši. Povest s podobami za otroke	1-40
Slovenski A—B—C v podobah	—80
Snegulčica. Pravljičica	1-20
Trnčulčica. Pravljičica	1-20
Vesela družica	—70
ela mladina	—80
zverinjaku	—90
Zlata radost	—40
Zoološki atlant	—6—
živali naše prijateljice	—70

Narodna knjigarna v Ljubljani

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Telefon števil. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon števil. 16. 982

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočila se za stavbna dela vsake vrste.

Računski podčastnik

v 10 služb. letu, slovenščine in nemščine vešč, z dobrimi konduiti, trezen in zanesljiv, išče stalne službe kot oskrbnik ali v kako pisarno. Dopisi pod „Veritas 1884/4078“ na upravnništvo „Sl. Nar.“.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne

BLUZE plašče, kožuhovino, krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah
in krstni opravi. ::

*Čipkasto blago, čipke, vložki, vezenja
svila, posamentrija, gumbi, žaboti in vse druge modne
potreščine za dame v obilni izbiri in dobrega okusa
v modni trgovini za dame*

3493

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Kontorist

eventualno

: kontoristinja :

razborit in zanesljiv za dopisovanje in knjigovodstvo, slovenskega in nemškega (ev. hrvaškega) jezika popolnoma zmožen se takoj sprejme v Zagreb. Ponudbe s sliko in zahtevo plače. — Naslov pove upravn. Slov. Naroda.

4111

Kartonažni : delavec :

samostojen, sposoben izdelavati enostavne škatle za poštno pošiljavo, se takoj išče za Zagreb. Ponudbe s sliko in zahtevo plače.

Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda«.

4110

Najsolidnejši vir

40 m dobrih ostankov za obleke K 18.—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20.—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18.—
6 parov velikih rjuh „ 10.—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13.—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5.—

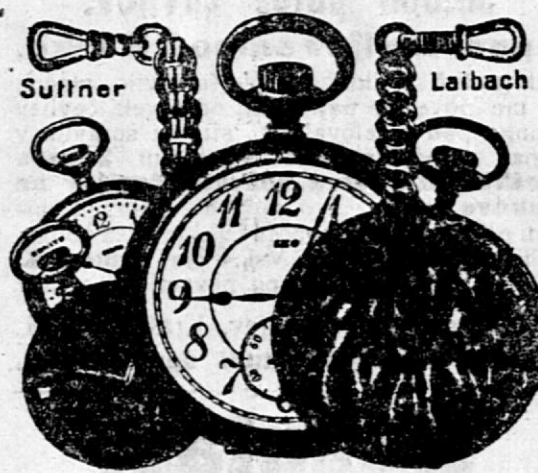
Adolf Zucker, Plzenj št. 504 (Česko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krošnjarje in sejmarje.

Mestni trg **H. Suttner, Ljubljana** Mestni trg
števil. 25. števil. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Največja zaloga
ur, juvelov,
zlatnine in
srebrnine.

Tovarniška znamka

„IKO“

Zastopstvo tvornice ur
„ZENITH“.

CENIKI ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zldovska ulica 1.

Ceniki na razpolago.

Ceniki na razpolago.

Stalni

3363

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Mazilo za lase.

Varstvena znamka **NETOPIR** napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izbrano sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.
Sprisovalce na razpolago.

Greh in smeh...

Zabeljene in osoljene kratkočasnice.

Brez dovoljenja knezoškofjskega ordinarijata izdal
Tinček Hudaklin.

„Cena 1 krono, s pošto 1 krono 10 vinarjev.“

Narodna knjigarna v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Damski paletoji v vsakovrstnih barvah, 130 cm dolgi, najmodernejših fason od K 14 naprej.

:: Raglani za gospode, najboljše izdelave od K 20.— naprej. ::

Paletoji za deklice in dečke, najnovejših vzorcev od K 10.— naprej.

Največjo zalogo konfekcije za dame in gospode po primerno nizkih cenah, priporočila

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.